REVISTA

CATALUNYA 230

Xª ÈPOCA ÒRGAN D'EXPRESSIÓ DE LA CGT DE CATALUNYA NOVEMBRE-DESEMBRE

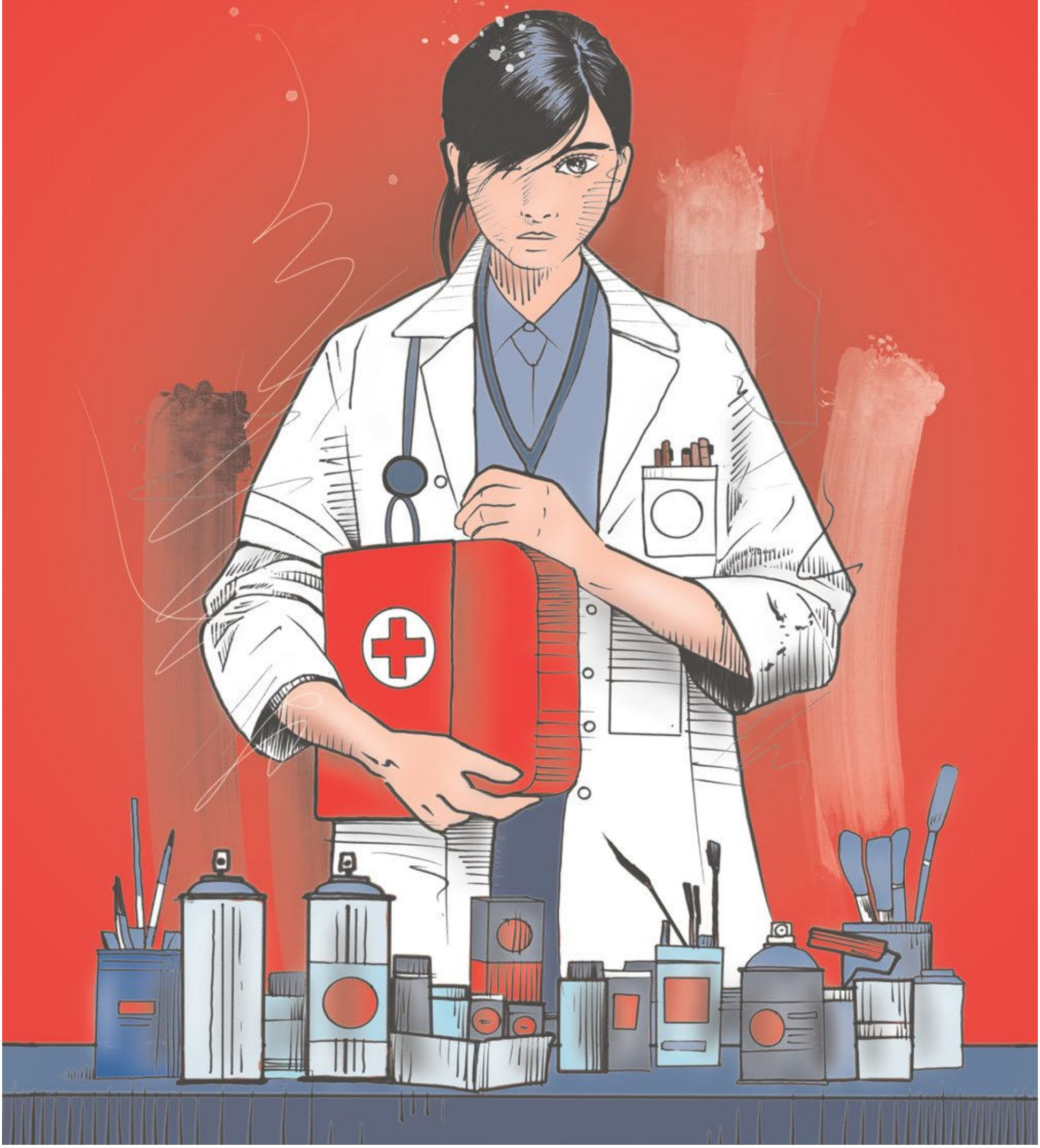

CURES I ENGRANATGES

Redacció

Quan un estudiant va preguntar a l'antropòloga Margaret Mead quin considerava el primer signe de civilització en la Humanitat, ell i els seus companys esperaven que els parlés d'alguna resta tecnològica del passat. Però no. El primer signe de civilització, va dir, es trobava en una resta òssia: un fèmur fracturat que després s'hauria soldat. I això només podia ser fruit de les cures dels seus iguals.

En aquest número parlem de cures. Seguim l'estela d'aquells qui sempre es van oposar a la maquinària capitalista amb sabotatges, barricades, sindicats, cooperatives, ateneus, periòdics i tota una cultura pròpia, la de la classe treballadora d'aquest país. Rica i plena, una cultura que somiava unes vides que valgués la pena de viure. *De cadascú segons les seves capacitats, a cadascú segons les seves necessitats*; *un món nou dins els nostres cors*.

Aquells que ens van precedir i lluitaven per la jornada de vuit hores entenien que calien vuit hores per a l'oci, a més de les vuit hores de treball i les vuit hores de descans. Eren les primeres passes cap a aquest món nou i allà seguim. Amb l'horitzó, avui, de «treballar menys i treballar tothom» i de «jubilar-se abans i millor».

Les cures, eternament invisibilitzades, feminitzades i no remunerades, en les darreres dècades han anat prenent protagonisme al món laboral. Les residències, les llars d'infants, les vetlladores —a més de Sanitat i Educació— i un llarg etcètera ocupen avui força llocs de treball. Feines fortament feminitzades i sovint precàries, sobretot quan són externalitzades. Feines que han sortit a la palestra per tal que la màquina continuï produint i que ocupen el buit deixat per una forta desindustrialització, en una economia terciaritzada. Espais on *escombrar* qui no sigui *productiu*: gent gran, nadons i canalla, malalts... i, la patronal, treure'n un dineral. I la classe treballadora pagant-ne totes les factures.

El sector social precaritza treballadores i usuaris, siguin gent gran, persones amb discapacitat, canalla, etc. Els uns patint sous baixos, sobrecàrrega de treball i riscos psicosocials al treball; els altres, patint la manca de personal. (I la classe treballadora som aquests uns i aquests altres) Així en el món privat com, cada cop més, en el públic. Perquè el diner públic s'escatima en el sector social i perquè com més precari sigui allò públic més tendirà a créixer el privat. *Win-win* del maridatge estat-capital.

Ho pateixen les Mares en la diversitat funcional, que entrevistem en aquest número; els docents, com ens expliquen els companys de *Mal d'escola*; el personal del 112; etc.

Com a usuàries i com a treballadores des del sindicat hi tenim molt a dir.

Aquest *Catalunya* amb les cures al centre el tanca una entrevista a l'educadora social i artterapeuta Neus Montserrat i l'obre una il·lustració de *Berol377*. Tots dos ens parlen de cures i de la importància de l'art com a eina d'expressió i cura.

Davant un món on religions, estats i capitalisme ens tenen amb l'aigua al coll i el món en flames —tenim ben present, avui, el Pròxim Orient—, apostem per la civilització com aquells primers humans que citava Margaret Mead. Amb ajuda mútua i lluita anarcosindicalista.

CRÈDITS

Edició i coordinació:
R. Massana

Disseny i maquetació:
Jordi Arques

Portada:
Berol377

Han escrit en aquest número:
V. Canet, Elena Calvo Escartín, Coordinadora CGT Ambulàncies, MGL, Ignasi Escudero, SEGAP Barcelona, Laura Gené, Ermengol Gassiot, Joan Bonada, Roger Gras, Jordi Gil, Hèctor Martínez, Avi de la Kabra, Rosalia Molina, Gemma Parera, Pilar Sànchez, Toni Àlvarez, Josep Pimentel, Jordi Arques, R. Massana.

Il·lustracions i fotografies:
Roser Pineda, Lucas Guerra, Kurdishstruggle, Roger Peláez, Perra Laika, Pau Badia

Els textos són responsabilitat únicament dels seus autors. No compartim necessàriament les opinions que s'hi expressen.

Contacte:
catalunyacgt@spcgtcatalunya.cat

ON ENS TROBEM

Secretariat Permanent del Comitè Confederal de la CGT de Catalunya
c/ Burgos,59 baixos 08014 Barcelona
spccc@spcgtcatalunya.cat
Tel. 935120481

Federacions sectorials
Federació d'Administració Pública de Catalunya – FAPC
Federació de Banca, Estalvi, Assegurances, Entitats de Crédit i Oficines i Despatxos de Catalunya - FESIBAC Catalunya
Federació d'Ensenyament de Catalunya – FEC
Federació del Metall de Catalunya – FEMEC
Federació Catalana d'Indústries Químiques i afins – FCIQ
Federació de Sanitat de Catalunya- FESAN Catalunya

Federacions locals
Federació Local de Barcelona
C/ Pare Lainez 18-24. 08025. Barcelona
Telf. 933103362
Federació Local de Viladecans—Baix Llobregat
c/ de la Muntanya, 16
08840 Viladecans
Telf: 936590814 / 610 072 649
Federació Local de Castellar del Vallès
c/ Els Pedrissos 9 bis
08211 Castellar del Vallès
Telf. 937142121 Fax 937142121
Federació Local de Manresa
c/ Circumval·lació 77, 2n
08240 Manresa
Telf. 938747260 / 698 47 29 30
Federació Local de Rubí
c/ Colom 3-5
08191 Rubí
Telf. 936638846
Federació Local de Sabadell
C/ Rosselló, 10
08207 Sabadell
Telf. 937450197 / 670 648 390
Federació Local de Sallent
Pça Josep Anselm Clave nº7
Telf. 938370724
Federació Local de Terrassa
c/Ramon Llull 130-136 08228 Terrassa
Telf. 930 37 86 91 / 601 466 755
Federació Local de Tarragona
Pça. Imperial Tarraco 1 Edifici 2, 3a
43005. Taragona
Telf. 977242580

Federacions comarcals
Federació Comarcal Barcelonès Nord
Carrer de la Conquista 119, local.
08912 Badalona.
Telf. 640150203
Federació Intercomarcal Alt Camp i Conca de Barberà
Carrer de la Zeta n. 6 (entrada per la Plaça)
43800 Valls
Federació Intercomarcal del Baix Camp-Priorat
Pça de les Oques, 8, 1r, despatx D
43202 Reus
Pça de la Llanterna
43740 Móra d'Ebre
Federació Comarcal del Baix Llobregat
Adreça: Carretera d'Esplugues 46
08940 Cornellà de Llobregat
Telf. 93 377 91 63
Federació Comarcal del Baix Penedès
c/ Nord 11-13, 3r 43700 El Vendrell
Telf. 977660932
Federació Comarcal del Berguedà
Plaça Europa, 5 baixos
08600 Berga
Telf: 640 932 405
Federació Intercomarcal del Garraf-Alt Penedès
c/ Lepant 23, baixos esquerra
08800 Vilanova i la Geltrú
Telf. 938934261
Federació Intercomarcal de Girona
Av. Sant Narcís 28, entr. 2a
17005 Girona
Telf. 972231034
Federació Comarcal de L'Anoia
Adreça: C/ Clavells 11
08700 Igualada
Telf. 938042985
Federació Intercomarcal de Ponent (Lleida)
Avinguda Prat de la Riba, 7, 1r
25006 Lleida
Telf. 973275357 / 680 18 67 05
Urgell-Segarra
Avinguda catalunya 66, Baixos
25300 Tàrrega
Telf: 873494679 / 640051696
Federació Comarcal del Maresme
Av. Lluís Companys, 45
08302 Mataró
Telf: 640629438 / 937908261
C/Ciutadans, 16
08490 Tordera
Federació Comarcal d'Osona
C/ Virrei Avilés 15 entlo 2ª
08500 Vic
Telf: 622 09 83 24
Federació Intercomarcal de Terres de l'Ebre
Avinguda Remolins 34-36 Baixos,
43520 Tortosa
Telf: 877915591 / 684418986 (Whatsapp)
Federació Comarcal del Vallès Oriental
Ronda de Oriente 6 08100 Mollet del Vallès
Telf. 935931545 / 600 375 500

SUMARI

Editorial
Cures i engranatges 2
En el focus
Precarietat en la vida. Precarietat en les cures 3
Les cuidadores 5
Sindicalisme
Bruts a més no poder 8
Jubilar-se abans i millor 9
El 112 en vaga 10
Fer vaga per no guanyar res? 11
Futbol, sororitat i lluita 12
Sindicalisme, comités d'empresa i precarietat (II) 13
Documents
Pautes per fer front als riscos psicosocials 14
L'Entrevista
Pol Andiñach 16
Opinió
Comunicar, crear comunitat de lluita 18
A propòsit d'Altsasu 19
Social
L'abocador de Can Mata.
Beneficis milionaris contra la salut 20
Les nostres veus llibertàries i feministes
25N: S'ha acabat 22
Píndoles PRL 23
Internacional
Palestina, Kurdistan, Armènia. Sota les bombes 24
Dinamita de cervell
Capitalisme i migracions 28
Mal d'escola | Això de la inclusió 29
Cultura 30
Humor 31
En les meves sabates
Neus Montserrat Tarín 32

PRECARIETAT EN LES CURES

Precarietat en la vida

Redacció

La precarietat laboral és el mal propi del capitalisme, que no t'esclavitza literalment sinó que et fa creure en una expectativa irreal: que podràs viure dignament de la teva feina sota una aparença de llibertat. Una precarietat laboral que s'estén especialment en el sector de les cures: un sector, amb la salut, fonamental per tenir una vida digna.

«Les cures sostenen la vida, però no són reconegudes com a feina ni es té en compte l'impacte que té cuidar en les persones que cuiden», indica Mireia Martín, Secretària d'Acció Feminista i LGTBIQ+ de la CGT de Catalunya. La precarietat en les cures implica una precarietat en com desenvolupen la vida les persones dependents i aquelles anomenades vulnerables perquè són víctimes d'una opressió estructural i necessiten suport, espais comunitaris o acompanyament (persones dependents, discapacitades, sense sostre, refugiades, menors no acompanyats, etc.); i també precarietat en com desenvolupen la vida les persones cuidadores, siguin professionals o no.

Les cures són tan necessàries com invisibilitzades socialment i poc valorades com a professió que requereix una formació i unes habilitats. El patriarcat ha assignat a les dones aquesta feina que s'espera que realitzen de forma abnegada i sense remuneració. El sistema les empeny a fer-se càrrec de les persones dependents, de les persones grans o de la descendència sense cap reconeixement i sense salari assignat. «El responsable de que les cures caiguin sobre les dones és el patriarcat, tot i que el capital també té pes en que no rebin reconeixement», indica Martín. Per ella, «la segregació horitzontal mostra que hi ha divisió sexual del treball, i que les feines feminitzades són més precàries i menys reconegudes», afegeix.

De fet, les cures en sí han tardat en ser reconegudes com un dret regulat fins la Llei de la dependència aprovada el 2006, la Llei de serveis socials de 2007 o el Decret d'escoles inclusives de 2017. Si bé són lleis que reconeixen les cures, no només no tanquen la porta als serveis privats sinó que els governs que les han aplicades tampoc les han dotat pressupostàriament de forma suficient per desenvolupar-les i poder, al cap i a la fi, garantir el dret.

Són molts els exemples del desinterès per les cures i la vida en les polítiques públiques. Un exemple clar és l'ajuda al grau 3 de dependència, que no arriba als 400 euros mensuals tot i l'elevat cost dels serveis privats i l'escassetat de places públiques; o les escasses places públiques en llars d'infants; les retallades en hores de vetlladores en les escoles; i un llarg etcètera.

Tot això s'agreuja per la privatització del dret a la salut que es va accentuant al nostre país. «Les llistes d'espera cada cop més llargues fan que la gent no rebi l'atenció mèdica que necessita», indica Martín. Una precarietat que s'agreuja en els àmbits rurals per la manca de recursos i la dispersió de la població.

La precarització en el sistema públic de salut, ho comentàvem en l'anterior número del *Catalunya*, afecta usuaris i treballadors i pot arribar a situacions tenses i violentes. Les costures del sistema, desfilant-se, ens deixa una societat estripada. L'extrema-dreta tira la canya, i se'n surt prou bé; hem de parar-li els peus apuntant clarament on toca, a les causes i conseqüències reals.

> **«Les cures sostenen la vida, però no són reconegudes com a feina»**

La teoria feminista ha fet un reconeixement clar de les cures i reivindica l'economia reproductiva com a imprescindible per la vida i sense la qual no podria tirar endavant cap sistema social. Com a anarcosindicalistes, posem al centre el dret a la vida i la teoria (anarco)feminista, amb tot el que això comporta en els fronts social i sindical.

La lluita al centre de treball

En aquest context, la lluita sindical i obrera és l'única que pot garantir unes condicions laborals dignes i un reconeixement social i econòmic de les cures. «La situació del sector és de precarietat; és habitual que les persones que treballen en cures estiguin pluriempleades perquè el sou no els arriba», assenyala Martín. Per contra, una millora del servei —és a dir, de la dotació de personal i de recursos— permetria garantir de forma efectiva el dret a les cures de les persones que ho necessiten, sigui per dependència o per altres situacions.

Els intents de lluita laboral conjunta del sindicalisme combatiu s'han materialitzat a plataformes com Municipalitzem, a Barcelona, que lluiten per la internalització de les treballadores municipals, entre d'altres, en l'àmbit dels serveis socials. I també en la col·laboració entre sindicats com CGT, CNT i COS en

l'anomenat tercer sector social, una altra plataforma de lluita. A més, això se suma a les lluites parcials empresa per empresa, sector per sector i arreu del territori.

Andreu Vilardell, del Centre de Refugiats del Berguedà i ex delegat sindical de CGT a Creu Roja, ens explica les condicions indignes en què treballen molts professionals a Creu Roja. Vilardell denuncia que la rotació constant de la plantilla, ja que no es pot viure amb els salaris que perceben, «fa que la qualitat del servei se'n ressenteixi». Pel sindicalista berguedà, les cures i l'atenció social el que fan és pal·liar els efectes del sistema capitalista; i la precarietat laboral en els serveis implica més patiment social.

Focalitza el principal problema del sector en l'externalització, «que permet pitjors condicions laborals que les de l'administració». Vilardell explica com l'Estat espanyol fa servir Creu Roja de pegat per gairebé qualsevol tema i alhora serveix per no haver de fer inversió pública i des de les institucions. Per exemple, Creu Roja té més de 60 convenis provincials amb condicions molt dispars (si un és precari, l'altre és pitjor) i en ocasions per sota de convenis superiors. I com Creu Roja, tantes altres organitzacions socials que fan d'administració en precari i a les quals l'únic pagador és l'Estat, i és qui marca les condicions de desenvolupament de la seua tasca. De fet, una de les grans reivindicacions del tercer sector externalitzat és, precisament, la internalització. Una lluita que necessita de combativitat i organització de les treballadores.

La CGT, el sector social i les cures

Els darrers anys la CGT ha anat creixent en nombre d'afiliats, en presència als llocs de treball, en implantació territorial. En l'expansió de la CGT el sector social i de cures hi ha estat i hi ha de ser present. En una economia terciaritzada com la del nostre país, tenen un pes destacat i ha de ser una prioritat; un sector amb plantilles

La situació es repeteix: sous baixos, rotació de personal, falta de personal i per tant sobrecàrrega de treball

formades per joves, dones i persones migrades ocupant llocs de treball en molts casos externalitzats i precaritzats. Espais on el sindicalisme és a vegades inexistent i més necessari que mai. Espais, doncs, on la CGT ha de fer arrels i créixer.

Així ho entén Pep Cara, secretari general de la CGT del Berguedà: «Nosaltres tenim una forta presència en el sector social, el més fort de la nostra Federació Comarcal. Hem organitzat els treballadors del Centre de Refugiats i hi hem creat una secció sindical forta; hem creat seccions sindicals a diverses residències de la comarca i és un espai que controlem sindicalment nosaltres; hem posat contra les cordes Monserveis...».

Monserveis és una «empresa d'atenció a les persones» que ha anat canviant de nom i de responsables sobre el paper en els darrers anys per eludir les seves responsabilitats. Després d'anys d'impunitat, prestant serveis a les administracions i a particulars, des de CGT es va defensar les seves treballadores i van sortir a la llum els sous de misèria —375 euros mensuals per 60 hores de treball i, en algun cas, fins i tot, 800 euros al mes per treballar 24 hores 6 dies setmanals— a treballadores migrants sense papers i les desenes de treballadores sense alta ni seguretat social. Arran de la lluita sindical de la CGT moltes d'aquelles treballadores van poder regularitzar la seva situació al país; el departament de Treball va imposar multes de centenars de milers d'euros a Monserveis; i el seu responsable està afrontant un judici penal.

Altres exemples ens arriben de Lleida. Des de la CGT de Ponent s'ha impulsat, fa unes poques setmanes, la *Plataforma de treballadores de l'àmbit de la salut mental* i fan una crida a l'organització de totes les treballadores que treballen en associacions de l'àmbit de la salut mental i les addiccions. Com sempre, la situació es repeteix: sous baixos, rotació de personal, falta de personal i per tant sobrecàrrega de treball, etc.

«Moltes de nosaltres ens trobem al conveni d'associacions, un conveni que es troba caducat des del 2016, fa 7 anys que va caducar!», assenyalen des de la secció sindical de Salut Mental de Ponent. «Amb una pujada del cost de vida d'un 18,4% (IPC acumulat des del 2016), la patronal i CCOO i UGT han pactat pujades salarials acumulades de l'1,9% des del primer conveni, del 2008; és a dir, que les treballadores hem perdut un 30,2% del poder adquisitiu des del 2008!», denuncien. És tan paupèrrim el conveni, afirmen, que diverses categories ja estan per sota del salari mínim interprofessional i que, a més, hi ha treballadores en una categoria laboral inferior a la que tocaria per lloc de treball, per titulació i per responsabilitat. Per tot això es mobilitzen i s'estan organitzant.

Aquesta és la clau: organització i mobilització arreu. Com la dels treballadors del 112 des de Reus, la dels companys de Sociohabitatge a l'àrea metropolitana de Barcelona, la del Transport Sanitari de Catalunya en diverses federacions comarcals, la de les vetlladores o la del Sindicat de mares en la diversitat funcional, que entrevistem a continuació, entre moltes d'altres lluites.

Perquè davant tanta, tanta precarietat, la mobilització es fa imprescindible i és terra fèrtil per créixer. Al Berguedà, a Ponent, al Camp de Tarragona, a l'àrea metropolitana de Barcelona, a Girona i arreu.

Cuidem-nos; és a dir: plantem cara.

LES DISCAPACITATS LES DEPENDÈNCIES LES CUIDADORES

Contra l'explotació de les dones i la vida, reivindiquem les cures i l'economia reproductiva

TEXT
Elena Calvo Escartín
IL·LUSTRACIÓ
Roser Pineda

Parlem amb la Maria José Tavira i la María Herrero, afiliades de CGT, i del Sindicat de mares en la diversitat funcional. Tenen molt a dir sobre aquest tema en el nostre entorn d'economia productiva imposada pel capitalisme patriarcal.

- Qui sou i a qui representeu?

Som mares de persones amb discapacitat i grans dependents. Fem criances perllongades i intensives, perquè no s'acaben. Ens hem unit per lluitar plegades pels drets dels nostres fills i filles, i perquè les cures no professionals siguin reconegudes; perquè la cura és un dret fonamental, és una qüestió política i social, una responsabilitat col·lectiva.

- Podríeu fer cinc cèntims de les dificultats bàsiques que trobeu en el dia a dia?

Doncs sí, són moltes i tenen continuitat. Des de la cerca de diagnòstics, que no és fàcil, als entrebancs per aconseguir una bona atenció sanitària i educativa de les nostres filles: lluitem cada dia per l'accés a les teràpies públiques de qualitat, per la tria d'escola o institut, per l'autonomia personal, residencial, o pel temps d'oci. El sistema públic no cobreix amb qualitat aquestes necessitats bàsiques, i ens obliga a recòrrer a la privada. I que a partir dels 18 anys les nostres filles són totalment invisibles. Les nenes i nens es fan adolescents i després persones adultes i ancianes i els recursos públics actuals són deficients: no permeten l'accés a unes vides dignes.

- Com es gestiona tot això en el dia a dia?

Hem d'adreçar-nos constantment a entitats públiques i la relació amb l'administració també és complexa: la burocràcia ens obliga a fer infinitat de tràmits, com renovacions cada tres anys, o aportació de documents que hauria de ser automàtica, i a viure pendents dels terminis perquè, encara que la llei 39/2015 diu que les administracions han de creuar dades per agilitzar la gestió, no s'està fent. Una finestreta única seria una solució. La burocràcia és un desgast afegit al treball de cures.

- Creieu que la societat coneix i està sensibilitzada amb la discapacitat?

Ens travessa el capacitisme i, per tant, la ignorància i el maltractament envers
les discapacitats. Perquè els silencis i mirar cap a una altra banda és també maltractament. Ignorar una part de la població és denigrant.

I embolcallant-ho tot, patim el masclisme capitalista estructural i institucional: les persones amb discapacitat són observades i tractades com a éssers no productius o no tan productius com al sistema l'interessa. Les persones amb discapacitat no són percebudes com a persones.

En el dia a dia, al carrer, al transport públic, a les botigues o a qualsevol lloc tampoc és gaire encoratjador patir mirades constans de pena, por o rebuig per sortir de la "normalitat" esperada, ja sigui per discapacitat física o d'altres.

- Revisem dos puntals de la política oficial de cures. Comencem per la Llei de dependència, considerada insuficient per moltes de les persones que la demanen.

La Llei de dependència va ser una fita el 2006, però de seguida van arribar les retallades. Els recursos són ridículs si es compara amb països del nostre entorn. La prestació econòmica per cuidar un familiar dependent de grau III (gran dependència) és de 387 € al mes, quan la discapacitat té un sobrecost per a tot: teràpies, material ortopèdic, bolquers, cadires de rodes, accessoris, vehicles adaptats, comunicadors, ginecologia PMR, extraescolars, casals… Aquest import és una merda que ha estat congelada durant 12 anys i ara, durant l'última campanya electoral, van aprovar que la pujarien a 400 i escaig, pujada que a Catalunya encara no s'ha fet efectiva.

Per altra banda, misteriosament, Catalunya és on menys persones tenen el reconeixement del Grau III de dependència. Quan abaixen el grau de dependència d'algú, li diem el miracle de la moreneta; és una conyeta del Sindicat de mares, de tant en tant hem de riure plegades davant tanta misèria.

- Què opineu sobre el Decret d'escola inclusiva?

És un insult, una altra estafa. A Catalunya volien penjar-se la medalla de que hi ha escola inclusiva. El decret és del 2017, però el paper tot ho aguanta. Va nèixer sense la dotació econòmica necessària i sense recursos, i nega a menors d'edat un dret bàsic com és l'educació, el seu present i un futur. Sense recursos no funciona: ho saben els docents, ho sabem les famílies i ho pateix la canalla.

Actualment estem pitjor que al 2017. Fa pocs dies la Laia Asso (directora general d'Educació Inclusiva) afirmava tota riallera que "s'han PETAT el pressupost" i que aquest curs no hi haurà més hores de vetlladores (monitores de suport). Però sí gasten 55 milions d'euros en vals escolars (puntuals, concedits cada any i estandard). Abacus estarà contenta… En tot cas, el Decret d'escola Inclusiva no es desplega amb purpurina.

> "La cura és un dret fonamental, és una qüestió política i social, una responsabilitat col·lectiva"

Per cert, estem a favor de la internalització de les vetlladores i de tot el personal que acompanya les nostres filles i fills. Hauríem de confluir famílies, docents i el tercer sector per reivindicar unes escoles públiques de qualitat per a tothom, inclusives de veritat. El respecte i l'atenció a les discapacitats és una qüestió de drets humans. Els serveis públics que garanteixen drets creen gruix democràtic, que ens protegeix a totes.

Sabem que no són només despesa. Hem de lluitar. Com es va fer i es fa per la jornada laboral, la sanitat o l'educació.

- A vegades, després d'haver passat per la pública ordinària, algunes de les criatures passen a escoles d'educació especial. Ens podeu explicar com és aquest pas?

En el meu cas, els primers anys d'escolarització van ser a l'ordinària, al nostre barri i on havíem decidit. Com que mancaven recursos, la criatura patia. Al cap d'uns anys, l'EAP em va comunicar que no podia continuar a l'escola ordinària i havia de marxar a l'escola d'EE. Amb nosaltres, l'EAP es va cobrir de glòria…

D'entrada és un shock, és difícil d'acceptar, però de seguida vaig veure que eren grans professionals amb formació específica, cosa que a l'ordinària no tenien. Per moltes famílies és una experiència positiva. Triar centre no és fàcil, hi ha poques escoles públiques i la majoria són concertades. Per altra banda, també s'ha de dir que hi ha famílies que no volen sentir a parlar d'aquestes escoles i només reivindiquen recursos per a l'escola inclusiva ordinària, tan necessaris, però no per als centres d'educació especial, que també tenen moltes necessitats.

- Parleu-nos ara de les cuidadores; sembla que els vostres drets no estan escrits…

Fins fa poc no hi havia veus en clau de drets humans ni feministes per parlar de les cuidadores en el context de les discapacitats. En broma però amb ràbia moltes vegades diem que quan les discapacitats entren per la porta, el feminisme salta per la finestra…

El de les cuidadores és un àmbit on es repeteix el clixé de mares coratge, abnegades, hipersacrificades, que s'autosuperen fins a l'extenuació. I llavors no sempre sorgeixen les reivindicacions en clau de drets bàsics, no ens detecta ni el feminisme, ni a nosaltres ni a les nostres filles. Volem donar veu a totes les dones cuidadores, les mares de filles dependents per tota la vida i a la resta, sanitàries, d'educació…, professionals o no. Sense oblidar la "quarta presència": les mares que treballen fora i a casa. Volem guanyar visibilitat; del què no es parla no existeix. El treball de cures familiars ha de tenir reconeixement social i ecònomic. Sostenim la vida i reclamem vides dignes de ser viscudes. Juntes som moltes.

- L'economia feminista reivindica el treball reproductiu, imprescindible per a la vida i pels mercats, que els estats, l'economia i la societat ignoren de forma interessada...

Sí, sense les cures no existiria ni el mercat laboral ni res, però encara no hi ha corresponsabilitat social. Tradicionalment se sobreentén que som les dones qui ens n'ocupem de la família.. I a les cuidadores no se'ns té en compte. En el mercat laboral, les treballadores del SAD (atenció domiciliària per a persones dependents), de Sindillar o les Kellys fan treballs feminitzats i precaritzats. Són guerreres i estan organitzades. Les recolzem, són les nostres germanes. Però nosaltres estem per sota, de cara a l'administració i la societat no existim. No ens escolten perquè no tenim temps ni forces per influir, perquè no podem abandonar les cures. Moltes hem hagut d'abandonar els nostres llocs de treball, perquè, a més, si hi ha una parella home-dona, qui abandona la feina? Qui cobra menys. Treballem a casa i quan es tanquen les portes… Són cures silenciades, sense cap dret. Ens abandonem a nosaltres mateixes, cuidem tot el dia encara que tinguem parella, sense baixes per malaltia ni vacances. No tenim contractes ni salari, no podem acostar-nos a un sindicat. Estem condemnades a la pobresa quan siguem grans. Serem grans i més vulnerables i segurament seguirem cuidant perquè no hi ha residències per a les nostres filles, ni assistents personals, no es fomenta l'autonomia… Som la precarietat de la precarietat. Ja és hora que els sindicats mirin els marges de la precarietat. Perquè les cuidadores familiars som moltes.

- Quan parleu del sindicat i de les vostres lluites, se us il·lumina la cara. Per què?

La lluita ens ha donat molta vida i moltes alegries. Ens reconeixem i ens ajudem. Juntes tenim veu. No estem soles. I unides a la resta de cuidadores som moltes. Lluitem per cadascun dels recursos i no hi ha llluita petita. Juntes ens hem adonat que estem en un sistema abusiu i depredador de les cures i de la natura que ens emmalalteix.

La cura va ser la primera explotació, la distribució abusiva de treball bàsic no remunerat. És la primera violència masclista. Els feminismes, lluitant contra la violència de gènere, haurien de començar per aquí, la primera violència, la base de la resta de violències. Per això són tan importants les lluites de les cuidadores. Només juntes la nostra lluita té sentit.

ARXIU

Bruts a més no poder

Coordinadora CGT Ambulàncies

Abans de començar, volem fer un aclariment, i és que no estem en contra dels protocols d'assetjament laboral, així com els d'assetjament sexual o raó de gènere, sinó al contrari: cridem a la participació per a l'elaboració d'aquests documents per part de les seccions sindicals als diferents centres de treball. Entenem que, ben utilitzats, són una eina per salvaguardar la classe treballadora. Aquí el que volem revelar és el seu ús fraudulent per part de les empreses del sector d'ambulàncies per desestabilitzar i atordir mentalment els delegats de CGT.

Ens hem trobat que algunes empreses han activat els protocols d'assetjament laboral contra els delegats de CGT d'Egara, Falck i La Pau, justament aquests últims mesos, amb l'acusació —casualment d'altres delegats d'altres representacions sindicals o persones vinculades a grups polítics anomenats liberals— d'una sèrie d'actes agafats amb pinces o sense proves fefaents. Acusacions com ara abús de poder, quan cap de nosaltres tenim llocs jeràrquics dins de l'empresa; vexacions cap a companys amb diàlegs inventats; mobbing, quan no compartim lloc de treball amb ells per diferències de torn o ubicació; etc. Què vol dir això? Que els companys han patit tot el procés dels protocols només pel simple fet de ser actius sindicalment, ja que són companys que han participat en el procés d'internalització del servei d'ambulàncies, un concurs públic molt llaminer per a les empreses privades, que han tret les urpes quan han vist que el pastís pot desaparèixer. Aquest és el quid de la qüestió. Ja no només això, sinó que han participat intensament en l'elaboració dels plans d'igualtat. Què curiós! Què hi ha més macabre que fer-los passar pel mateix procés quan ells han estat partíceps de l'elaboració d'aquests protocols. Vols caldo? Doncs tres tasses!

A simple vista, pot semblar un fet de caràcter menor, però cal donar-li la importància que té, sobretot per la salut mental, ja que parlem d'acusacions que comporten sancions disciplinàries o fins i tot l'acomiadament. Per no dir que t'acusin d'alguna cosa que no has fet i defenses, patint mesures preventives com ara separació d'espais o saltar a la palestra en les xafarderies. Ser el tema candent de l'empresa sense tenir-hi art ni part i des d'una negativa perpectiva. Per no dir que durant els processos s'han comès irregularitats, com indefensió en no saber de què se'ls acusava fins al dia de l'entrevista, la composició de comissions d'investigació que no corresponen o amb manca de formació, no respectar els terminis i dilatar els processos a la seva conveniència (passades de terminis allargant processos), denúncies prèvies que no es van tenir en compte, etc.

Una maniobra de distracció per part de les empreses i els seus col·laboradors sindicals, per distreure i atordir aquestes persones, anul·lant-les perquè només estiguin pendents de tal injustícia. Alguns companys han causat baixa durant el procés o han hagut de ser atesos psicològicament posteriorment a l'inici d'aquests processos. Per més astúcia, aquests processos no han acabat en res: les empreses saben que aquests processos acabaran sent nuls per les irregularitats abans esmentades. Per tant, tiren la pedra i amaguen la mà però mentrestant pateixen el procés injustificadament.

No per això han minvat els esforços col·lectius de la Coordinadora d'Ambulàncies de CGT per seguir amb el procés d'internalització del servei, i per donar suport als companys que han patit aquests ardits barroers es va organitzar per part de la territorial de Baix Camp-Priorat una manifestació el passat 5 d'octubre a la seu d'Egara amb el suport de les seccions sindicals de CGT Ambulàncies. La proposició de llei per a la internalització va tirar endavant a l'agost de 2022 i actualment està en fase de debat pels grups parlamentaris, pendent de la seva aprovació al Parlament a finals d'any, heus aquí la casualitat. Aprofitem l'ocasió per fer una crida a la organització perquè ens doneu suport en les properes convocatòries de manifestació; seguirem lluitant per la internalització del servei d'ambulàncies, per treure totes aquestes empreses pirates que fan negoci d'un servei essencial per a la ciutadania i que minven les condicions laborals dels treballadors a favor dels seus beneficis!

Per no haver de morir a poc a poc

JUBILAR-SE ABANS I MILLOR!

MGL
Tramoista de teatre (SEGAP Barcelona)

Coeficients reductors de l'edat de jubilació. Apropar-nos al descans digne amb un mínim de salut i condicions per gaudir-ho després d'una existència laboral incerta, penosa i que ens ve matant de mica en mica.

El passat dissabte 23 de setembre la CGT convocà una manifestació a la capital del regne. Madrid va veure desfilar les nostres banderes, pancartes i cartells, des de Cibeles —la nostra clàssica i pagana Pachamama— fins al Parlament de Les espanyes, menys tel·lúric que la deessa grega, per on va desfilar una significativa representació de la militància catalana i companyes d'altres territorials, per descomptat.

La casa del terror de la democràcia representativa burgesa i neoliberal, on es deleguen les representacions que després ens brinden els incompliment dels seus propis decrets i promeses. Allà, ni ens hi vàrem poder apropar.

El motiu de la manifestació era exigir l'aplicació immediata del Reial Decret 1698/2011. Havia de servir per regular el règim jurídic i el procediment general per establir coeficients reductors i anticipar l'edat de jubilació al sistema de la Seguretat Social. El que havia de ser no ho està sent i d'aquí ve la nostra emprenyamenta. L'engany irrita, molesta i ens obliga a reaccionar als carrers. Les lluites i conquestes d'avui han de ser fonament i llavor dels drets vinents.

Parlem de dignitat i salut.

LA SALUT, no com un remei o seguit de recursos clínics —que també calen, i necessitem que siguin públics i considerats un bé comú—; tenir **salut, perquè no ens l'hem d'haver jugada a la ruleta russa dels accidents laborals i les malalties professionals, com a collita de tota una vida de treball precari.**

Aquesta somiada vida en condicions dignes i respectuoses és la nostra idea i propòsit de SALUT en el treball; la que el treball penós ens pren, que es veu trencada i alterada pels torns, manca d'estabilitat i regularitat, incerteses i pors. Menysteniment dels hàbits saludables que l'organització del treball capitalista, especulatiu i explotador per definició, no està en disposició d'admetre o cedir, ni al sector privat ni al públic, que els contemplen com un cost del que no treuen guany immediat.

No deixa de ser cert que si no fos lesiu, desagradable o denigrant no es pagaria el nostre treball.

Malament, poc i malament se'ns remunera el desgast que necessàriament patim de forma física i psicològica els centres i llocs de treball.

> **Se'ns remunera poc i malament el desgast que patim als centres i llocs de treball**

Què és i com funciona un coeficient reductor?

Evidentment és una magnitud que fa la funció de facilitar-nos un resultat en aplicar-ho sobre el temps que hem tingut una determinada activitat de reconeguda penositat.

Aquest dos factors, el coeficient que sigui d'aplicació i el temps treballat en l'activitat que el genera o justifica, ens donarà un producte, que seran els anys que podrem reduir de l'edat genèrica o ordinària de jubilació que estigués legalment establerta.

Però, qui i com es generen els coeficients? Són diversos o universals? Totes hi tenim dret? Són individuals o col·lectius? Són d'empresa o de sector? Per què no tothom en té, si sabem que existeixen prou treballs penosos i lesius? Si pugen l'edat de jubilació estem anant a contra corrent? Hi ha privilegis o discriminacions en les edats de jubilació segons les professions?

Cas de les policies...

Com s'ha recollit a les formacions on les nostres assessores legals han exposat la flagrant vulneració per l'incompliment de la seva pròpia legislació per part de l'executiu espanyol, hem de ser objectives i pràctiques en els nostres propòsits:

Les propostes de coeficients reductors les ha d'assumir la Seguretat social, qui ha de procurar un decret, en cada cas, i serà d'afectació a la hisenda pública.

Comporta, tot plegat, que la Seguretat Social haurà de convèncer al ministeri d'Hisenda perquè es legisli al respecte.

Prèviament, la Seguretat Social no admetrà la generalització de les possibles afectacions als diferents sectors productius; que la diversitat de funcions farà que en cada empresa, fins i tot, haguem d'obrir aquestes lluites i batalles per visibilitzar-les. Siguem conscients que no seran victòries pírriques, sinó que cada gra suma i la feinada és fer la muntanya.

Per descomptat que les facultats, influències i transcendències de les grans empreses o institucions poden donar-nos més satisfaccions. Especialment en aquests nínxols d'interès polític ens cal actuar més contundentment, amb vehemència. L'estratègia ens farà més eficients.

Estem parlant d'estadístiques i podem pressuposar que no totes es fan amb aquesta perspectiva. La coordinació i el mapeig de les nostres observacions són vitals per arribar a bon port en les afectacions i condicions a denunciar. Es fa per tant primordial trencar aïllaments, comunicar-se i compartir causes i conseqüències de les activitats laborals on intervenim.

Més que mai, SALUT

“Volem un conveni propi al 112 i això passa per la internalització”

El 112 de Reus està en vaga indefinida parcial des de l’agost. Les treballadores demanen un conveni propi i la internalització del servei, un canvi que està previst als acords de govern però que l’executiu d’ERC no acaba de dur a terme. **Germán Kupfer** és delegat de CGT al Comitè d’empresa i treballa al 112 de Reus des de 2014.

ARXIU

Ignasi Escudero

Què ha dut al centre del 112 de Reus a la vaga?

Els motius de sempre. Principalment, estem en un conveni que no ens correspon: el de telemàrqueting, que no té res a veure amb les emergències que atenem. És un greuge per les treballadores que ve de lluny. El plec de condicions de la contractació del 112 defineix que el conveni de telemàrqueting «és el més adequat», però no obliga a fer-lo servir.

La Generalitat ho posa fàcil per acollir-se al pitjor conveni?

L’empresa adjudicatària, Ferrovial, s’agafa a aquesta definició per no canviar res. També ho van fer Grupo Norte i Atento, les empreses que havien gestionat el 112 abans. Els convé per les baixes retribucions i la manca de mesures en la PRL, sobretot en riscos psicosocials, que no són per res els mateixos que en el sector del telemàrqueting.

Què reivindiqueu?

Un conveni propi. A dia d’avui l’empresa podria fer-ho sense cap problema i la Generalitat ho permet. Però no ho farà. Volem un conveni propi i això passa per la internalització.

Ara mateix s’està elaborant un conveni per a la plantilla pública del CAT112. No ens han dit en cap moment si ens hi inclouran o no. És lleig.

Quines altres mesures afecten a les treballadores del 112?

Volem eliminar la parcialitat. Actualment el 95% de les treballadores estan contractades a temps parcial. Qui vulgui, que pugui augmentar la jornada. Ara mateix està plantejada com una feina parcial, pensada per compatibilitzar amb els estudis. Cal dignificar la feina al 112, no apuntalar-la com una feina de reforç.

A més, reivindiquem un augment de plantilla en totes les categories. Una de les obligacions de Ferrovial és garantir que hi hagi un coordinador per cada 8 gestors. Sovint ens trobem amb 15 o 16 gestors per coordinador, quan existeix la possibilitat que un gestor faci funcions superiors. L’empresa pren decisions que saturen encara més la plantilla i el servei.

Gràcies a l’anterior vaga vam aconseguir una pujada salarial després de més de 10 anys congelat. Ara, amb el preu de la vida disparat tornem a perdre poder adquisitiu i no ho podem permetre. També cal un reconeixement de tota la jornada nocturna. Per retallar en sous i augmentar els seus beneficis l’empresa només reconeix la nocturnitat fins a les 6 del matí, quan el torn de nit acaba a les 8 del matí. Aquest 100% de la nocturnitat ja es reconeix per al personal laboral.

La internalització del 112 era part de l'acord de govern. Què està passant?

Va haver-hi un acord parlamentari per treballar la internalització del 112. El govern es va comprometre, gràcies a les pressions d'una vaga que va durar 7 mesos, a analitzar la viabilitat de la internalització a través d'un informe.

Un estudi que havia d'estar acabat el desembre del 2022 i, com veieu, res de res. En tot aquest temps ens han donat llargues. De fet, des que vam començar la vaga ens han estat evitant. Recordem que és l'empresa pública —pertany al Departament d'Interior— més petita, amb una vintena de treballadores.

Quins són els propers passos?

L'acord de govern era per la internalització, no per estudiar la seva viabilitat. Així, l'estudi ha de detallar terminis, propostes, possibles dificultats, donar respostes a com fer-ho. No entrar a qüestionar si s'ha d'internalitzar o no. Així ho van expressar alguns grups parlamentaris quan ens hi vam reunir fa unes setmanes.

Aquest és el següent pas. Què passa mentrestant? Doncs que el març del 2024 s'acaba la licitació actual amb Ferrovial. Es pot renovar per intervals curts fins a un màxim de dos anys. S'ha de començar a fer el calendari per la internalització del 112.

> “Amb el preu de la vida disparat tornem a perdre poder adquisitiu i no ho podem permetre”

Per què no s'ha afegit a la vaga l'altre centre del 112, a l'Hospitalet de Llobregat?

Creiem que per pressions internes de CCOO, que té majoria al comitè de la Zona Franca. La situació que patim als dos centres és molt similar i, en tot cas, ells estan en pitjors condicions: tenen una major rotació, més absentisme, el centre de treball és més hostil... Pensa que estan situats a la mateixa sala on hi ha una cinquantena de treballadors del SEM, en un racó.

Una altra hipòtesi és que hi ha una idea més estesa que el 112 ha de ser privat. Dels més o menys 25 anys que porta en funcionament el centre de la Zona Franca, només 2 ho ha fet com a institució pública. La resta ha estat privatitzat. Aquesta és una explicació que ens donem del per què la plantilla no ha volgut anar a la vaga. Però com deia, la veu cantant en aquest centre la porta Comissions.

FER VAGA PER NO GUANYAR RES?

SEGAP Barcelona

Els treballadors i les treballadores del centre Besòs de Miquel y Costas & Miquel estem fent vaga cada dimecres des del dia 26 de juliol. Una vaga que s'està duent a terme al 100%, amb unitat i determinació.

Reivindiquem, entre d'altres coses, equiparar els sous dels membres de la plantilla més antics i els nous. Aquesta desigualtat la crea de manera unilateral l'empresa mitjançant acords individuals als contractes de les noves incorporacions, saltant-se les condicions pactades, en alguns casos, des de fa més de cinquanta anys. Aquesta és una estratègia clàssica de la patronal: dividir la classe treballadora de la forma que sigui: a través de privilegis, beneficis i/o fomentant visions racistes i masclistes.

Però davant d'aquestes tàctiques, al nostre centre de treball hem decidit dir prou. I hem iniciat una lluita per equiparar les condicions de totes. Això significa que els i les treballadores més antigues de la plantilla estem fent una vaga de la que, si guanyem, no obtindrem cap benefici directe.

Aleshores, per què l'estem fent? Per consciència de classe i perquè val la pena.

Perquè no és just que una persona faci la mateixa feina que tu i cobri menys.

Perquè aquest empobriment fa que gent jove, molt vàlida i compromesa, veient la situació, marxi a treballar a llocs on sigui més ben valorat el seu treball. I no cal dir que una plantilla estable millora els lligams entre les persones, el compromís amb la feina i la qualitat en les tasques diaries.

Perquè, més enllà de les diferències, la clase treballadora hem d'estar unida contra els que manen; en el nostre cas una empresa que cotitza a la borsa i guanya més de 40 milions d'euros cada any. Perquè som fortes si ens unim i demostrem que som solidàries entre nosaltres i que no ens deixem aixecar la camisa per uns senyors a qui els importem molt poc; gent avariciosa que només mira pel "benefici empresarial" sense donar valor a qui elabora el producte que els dóna els seus milionaris dividends.

I perquè, quan hi ha persones que cobren menys que tu per la feina que fas, l'empresa només pensa en com desfer-se de tu per tal de guanyar més diners. Per tant, equiparar les condicions també ens protegeix a totes.

Aquests són alguns dels motius pels quals el 100% de la plantilla fem vaga: perquè l'acció sindical i la lluita obrera és l'única manera vàlida i efectiva per defensar els nostres drets i fer-nos respectar, encara que de primeres no hi hagi res a guanyar.

Futbol, sororitat i lluita

Laura Gené

Arran del prou conegut *cas Rubiales*, les futbolistes han fet un exercici de sororitat i unitat envejable a través de l'autoorganització. Organitzar-se sindicalment, saber llegir el moment i no deixar ningú enrere han estat claus per aconseguit moltes de les seves reivindicacions laborals. I és que no hem d'oblidar que les jugadores són treballadores i que qui cometien les violències eren i són els seus caps. No només estem parlant de violència masclista sinó d'assetjament laboral. El petó no consentit de Rubiales, com acostuma a passar amb les violències patriarcals, és tan sols la punta de l'iceberg. Feia mesos, si no anys, que les jugadores anaven denunciant abusos de poder per part d'homes de la federació.

Malgrat que les reaccions socials —les genuïnes i les que no ho han estat tant— demostren el canvi que s'està produint en la societat de l'estat espanyol sobre com s'aborda la violència masclista, no ha estat fins que no hem vist violència en directe que no hem reaccionat socialment. Arreu es condemnava l'acció i l'actitud del president de la RFEF, es reclamava la seva dimissió i es posava en qüestió qui li donava suport o fins i tot qui restava en silenci.

Però fa un any, quan les jugadores es van plantar no se'n va parlar tant. Els sindicats no trèiem comunicats, els mitjans les qüestionaven, i encara ara hi ha qui reclama i es justifica que no van ser prou explícites en la descripció dels abusos que denunciaven. Si fins i tot quan qui comet l'agressió masclista és un clar enemic de classe no ens posicionem fins que la violència és explícita i televisada, imagineu el que podem arribar a trigar si l'agressor és un company, un amic o un familiar?

La realitat i la praxi és que no ens atrevim a posicionar-nos si abans no ho ha fet algú altre, que sense evidències ens incomoda assenyalar comportaments masclistes. Vivim en una societat patriarcal on el privilegi i el poder encara estan majoritàriament en mans d'homes cis blancs. A

Organitzar-se sindicalment, saber llegir el moment i no deixar ningú enrere han estat claus

més, les dones patim violència patriarcal a totes hores i a tot arreu: al metro, a la feina, a casa, als mitjans, al sindicat... Amb més o menys intensitat, però violència al capdavall. Respondre a cada abús no només és esgotador sinó gairebé impossible i rebre violència acaba passant a ser la nostra normalitat, no com a víctimes sinó com a supervivents d'un sistema que ens vol subjugades. Com a anarcosindicalistes el nostre objectiu és trencar amb aquesta normalitat i és hora que no només les dones i les identitats dissidents posem fre a les actituds i comportaments masclistes i el sistema que sustenten. Ara ens (us) toca predicar amb l'exemple i exercir d'aliats actius (que no protagonistes!) enfront de les violències patriarcals.

Tornant al cas Rubiales, ha ajudat a desdibuixar la imatge de la violació com un fet que passa en un carreró amb un desconegut. En aquest cas ha estat televisat, en un espai públic, sense penetració, on l'abús es basa en la falta de consentiment i per part del superior jeràrquic. També hem vist la victimització de l'agressor, hem sentit paraules com "mentida", "assassinat social", "tinc dret a què se m'escolti", ha mobilitzat tots els recursos socials per defensar-se amb una posada en escena totalment desafiant per part de Rubiales.

Tot plegat, per sort, no ha servit per escudar-lo de la pressió social externa i interna i ha acabat dimitint. Però és evident que no ho ha fet de bona gana sinó per falta de suports. I vet aquí la mare dels ous: la falta de suports. Algú que exerceix violència pot fer-ho perquè té poder i si en té és perquè està legitimat pel grup i és aquí on apareix la responsabilitat col·lectiva: el silenci i la desresponsabilització són les eines que permeten que les violències es facin invisibles. Cal doncs responsabilitzar-nos també col·lectivament amb eines com els protocols per fer front a les violències masclistes però també amb actes del dia a dia com frenar un company en públic o escoltar i preguntar més a les companyes des del suport mutu.

Acabant amb el cas i continuant amb el fil col·lectiu, Rubiales no ha reconegut l'acte com una agressió. Podria semblar-nos que negant-la ha tancat la porta a qualsevol reparació més enllà de la justícia burgesa. Però el cert és que, sorprenentment, la RFEF juntament amb el comitè d'esports han encetat un camí de reparació col·lectiva, no només cap a la jugadora que va rebre el petó no consentit de l'expresident, sinó amb totes les jugadores de la selecció femenina absoluta. Només amb el temps sabrem si arriba a bon port.

Com a reflexió final, el fet d'assenyalar i condemnar actituds i a les persones que les tenen i les perpetuen, en què s'utilitza el privilegi en benefici propi, és una pràctica habitual en el sindicalisme. No ens plantegem no assenyalar el cap de la patronal com a culpable de la nostra explotació i ho definim com a punitiu sinó com autodefensa. No hauríem d'actuar ni categoritzar la reacció davant la violència masclista, vingui d'on vingui. Una violència que ha assassinat, com a mínim, 50 dones enguany.

SINDICALISME, COMITÈS D'EMPRESA I PRECARIETAT (II)

Ermengol Gassiot

L'efectivitat del sindicalisme centrat en l'acció als comitès d'empresa i en la dinàmica institucional (eleccions, accions jurídiques, etc.) és molt limitada. El marc legislatiu, cada cop més restrictiu, ja s'ocupa que sigui així. A banda, estableix dinàmiques de delegació que generalment desincentiven les mobilitzacions col·lectives. Tot això no és nou i en gran mesura ja va estar present en el debat intern de la CNT de fa més de 40 anys, on també es posava sobre la taula el risc de marginalitat si es rebutjava per sistema qualsevol presència en els comitès d'empresa. El debat en aquell moment no podia preveure, no obstant, una realitat que ha fet palesa la precarietat laboral actual. En un context on la presència de moltes treballadores en una determinada empresa és temporal (encara que sovint ara es camufli amb uns contractes indefinits buits de contingut) i subjecte a múltiples formes de precarietat i inestabilitat laboral, els comitès d'empresa, les eleccions sindicals i molt sovint les denúncies ofereixen molt poc marge per a l'acció sindical per part d'aquest col·lectius. Una de les raons d'això radica en el fet que la seva permanència a les empreses és molt curt, raó per la qual no poden participar d'una dinàmica electoralista ni tampoc en iniciatives que, en el millor dels casos, aspiren a resultats a mig o llarg termini, com en molts casos són les accions jurídiques. Ben cert que es pot argumentar que des dels comitès d'empresa es poden fer accions en defensa dels interessos de les treballadores i treballadors més precàries. No obstant, una màxima del sindicalisme és que han de ser les pròpies treballadores les que protagonitzin les lluites pels seus interessos, cosa que en aquestes dinàmiques és molt poc possible.

Ara bé, quines alternatives ens podem plantejar? Crec que aquesta pregunta cal respondre-la amb imaginació i segurament amb un debat col·lectiu que requereix temps i que, sobretot, ha de saber superar dogmes i els esquemes mentals que subtilment ens imposa la legislació laboral. Jo simplement apuntaré tres idees.

La primera ja l'he repetit moltes vegades en altres escrits. Cal recuperar una acció sindical al marge de les institucions, també de les del món del treball. Això és important per dues raons. Per començar, perquè permet que la protagonitzin diferents tipus de treballadores precàries: les que estan a l'empresa durant un període molt breu de temps, les falses autònomes, les subcontractades, les que no tenen contracte (i sovint tampoc tenen papers). Després, perquè molt sovint una acció sindical que té molt d'acció directa es marca assolir uns objectius que en part es poden aconseguir a curt termini. Això fa que les treballadores precàries puguin tenir l'expectativa de veure'n els seus fruits. Aquest fet, junt amb la possibilitat de protagonitzar la lluita per elles mateixes, és un argument de pes a l'hora d'estimular la seva militància sindical, trencant la idea sovint molt estesa de que dóna pocs resultats i que quan n'hi ha són molt a la llarga.

La segona idea és la necessitat d'enfortir l'estructuració territorial del sindicat. Quan la permanència en una empresa dura molt poc, i un/a està canviant repetidament de lloc de treball i alternant períodes d'activitat i d'atur, la vinculació amb el sindicat moltes vegades es pot mantenir si hi ha algun local proper. És allà on pot trobar altres companyes i companys amb qui compartir el seu dia a dia i la seva voluntat d'organitzar-se. En definitiva, una organització present i propera territorialment facilitat que la militància sindical no es vegi només com una situació circumstancial i relacionada amb la presència d'un/una mateixa en una determinada empresa sinó que va més enllà. A banda, un sindicalisme d'acció requereix de molta més solidaritat que no un que limita les seves accions a les dinàmiques del comitè i les comissions i espais que d'ell se'n deriven. L'experiència ens mostra que quan ha calgut endegar dinàmiques de solidaritat, en primera instància s'articulen des dels àmbits territorials (i en alguns casos sectorials) més propers. En tercer lloc, un sindicat amb una presència territorial propera podrà arribar i fer-se present millor en lluites de petites empreses i centres de treball, on molt sovint tenen lloc violacions descarnades dels drets laborals més bàsics. Potser caldria plantejar-nos, en poblacions grans, recuperar el disposar de locals en diferents barris, com tenia la CNT fa més de 40 anys. I, qui sap, si avançar cap a la creació de sindicats de barri...

La tercera idea pot semblar contradictòria amb la que acabo d'exposar però crec que no ho és. Territorialitzar l'organització no ha de voler dir prescindir d'organitzar els sectors. Al contrari, sectors forts poden ser també una eina d'acció sindical en la precarietat en molts sentits. N'esmento aquí un. En determinats àmbits (per exemple el de la recerca i universitats, però també en la informàtica, el sector social o l'hostaleria, per esmentar-ne alguns de ben diversos), hi ha un contingent rellevant de treballadores precàries que canvien sovint de lloc de treball, de vegades amb desplaçament de domicili, o que treballen de forma aïllada. En aquests casos es fa molt difícil la militància en una secció sindical d'empresa o de centre de treball i, fins i tot, d'un sindicat d'un lloc concret. Cal pensar com des de la CGT construïm espais on aquesta militància es pugui mantenir i consolidar també en aquet tipus de situacions, cosa que ara majoritàriament no passa o passa de forma molt limitada. Penso que si des de determinats sectors es construeixen espais on aquest perfil de treballadores puguin organitzar-se amb altres companyes del seu àmbit potenciarem també l'acció sindical en un terreny on molt sovint és complicat fer-hi res.

Amb aquestes idees exposades de forma molt breu vull contribuir a un debat que, en la meva opinió, ens ha d'ajudar a enfortir un sindicalisme de combat i de transformació social.

PAUTES D'ACTUACIÓ PER FER FRONT ALS RISCOS PSICOSOCIALS

EL SISTEMA SANITARI I MOLTS ALTRES SECTORS LABORALS IMPOSEN CONDICIONS LABORALS INCOMPATIBLES AMB LA NOSTRA SALUT MENTAL

Joan Bonada
Delegat de Prevenció
Secció sindical de la Zona Franca al TSC

Quan parlem dels riscos psicosocials encara hi ha molt desconeixement, especialment perquè fins fa poc no s'havien considerat amb la mateixa dimensió i importància d'altres riscos que afecten la nostra salut. Poc a poc, però, anem prenent consciència d'aquests aspectes, en un moment en què el sistema sanitari i molts altres sectors laborals imposen condicions laborals incompatibles amb la nostra salut mental i dignitat com a professionals: sobrecàrrega de feina, manca de formació, horaris incompatibles amb la conciliació familiar, poca claredat a l'hora d'executar tasques, lideratges basats en la imposició i la prepotència (lideratges d'estil dictatorial), contractes precaris, jornades interminables, assumpció de feines que no ens corresponen per contracte o categoria professional, etc. Els riscos d'ordre psicosocial són, a grans trets, tots aquells relacionats amb la deficient organització del treball i la seva conseqüència sobre els treballadors i treballadores. Aquesta organització deficient genera problemes de salut com depressió, estrès, insomni, augment de la possibilitat de patir infarts i moltes altres malalties mentals o cardiovasculars, a més d'afectar a la nostra vida privada com a conseqüència del desgast i el *burnout*. Val a dir, que el *bur-*

nout ja és considerat com una malaltia professional per l'OMS, per temes relacionats amb la feina, com a conseqüència d'aquestes deficients condicions laborals i d'organització. És aconsellable que, si hem d'agafar la baixa degut a això, si ens atén el metge de la Seguretat Social, li demanem que hi faci constar aquesta patologia en l'informe mèdic de cara al canvi de contingències. També demanar per la Unitat de Salut Laboral del nostre CAP.

Arribats aquí, què podem fer per lluitar contra aquestes condicions insostenibles? La primera consideració és que, al exigir al departament de prevenció de la nostra empresa una avaluació de riscos psicosocials, l'hem d'entendre com un procés continu en el temps. Els resultats de l'avaluació (hi ha diferents mètodes a utilitzar, els més coneguts l'ISTAS o el FPSICO), que s'han de pactar entre empresa i Representació Legal dels Treballadors (RLT), només són el primer pas per començar a desgranar cap on hem d'actuar. Hem de consultar quina és la millor eina per utilitzar depenent de l'empresa i sector. La majoria d'empreses intenten que amb l'anàlisi dels resultats quedi el tema abordat i tancat, o, com a molt, oferiran unes mesures preventives insuficients i que no aborden en absolut el problema de fons. Sovint els departaments de prevenció són més un apèndix de la direcció que lluny d'ajudar-nos ens posaran barreres o intentaran que el procés sigui incomplet per estalviar temps i diners a l'empresari. És en aquest moment quan les delegades de prevenció han de proposar i exigir mesures reals per abordar aquests problemes. Per exemple, la sobrecàrrega de treball requereix de la contractació de personal; la manca de lideratge requereix de la implantació d'una nova forma de comunicació i/o el relleu de supervisors i caps tòxics; l'absència o indefinició de rol, de potenciar la formació (sempre dins de la jornada laboral); i així en cadascun dels aspectes analitzats a l'enquesta. Això, davant d'empresaris i empresàries mancats d'aquesta sensibilitat només es podrà fer forçant a la empresa a fer grups de treball de caràcter mensual on la Representació Legal dels Treballadors hi ha de tenir un paper fonamental. Tot el que no sigui prendre mesures preventives de calat i siguin simples pedaços, s'hauran de fer plasmar en les respectives actes dels Comitès de Seguretat i Salut (CSS) per posar-les posteriorment en coneixement de la Inspecció de Treball, un cop hem demostrat que de tots els riscos psicosocials a resoldre, no s'ha posat remei real a la situació.

Val a dir que l'anàlisi de les condicions de treball s'ha de fer de forma individualitzada. Si, posem per cas, tenim un risc elevat o molt elevat per a un 20% dels llocs de feina en relació a la sobrecàrrega de feina, l'obligació del departament de prevenció i dels delegats de prevenció és cercar els llocs afectats i posar solucions en aquells llocs concrets, no val atendre a que un percentatge reduït d'afectades no mereix una atenció especial. A més, com hem dit, tot aquest procés és continu i les reunions i grups de treball han de ser periòdiques i amb la voluntat de treballar per resoldre les mancances.

Hi ha nombroses guies i Notes Tècniques de Prevenció relacionats amb els riscos psicosocials. És aconsellable cercar guies per internet que ens donin informació al respecte, n'hi ha moltes. Algunes Notes Tècniques de Prevenció relacionades serien la NTP 283, 575, 603, 604, 443, 445, 450, 702, 703, 704, 854, 860, 891, 926, 1166, 1167. També és públic i podem consultar el criteri tècnic 104/2021 de la Inspecció de Treball en relació a aquest tema.

Important tenir present que hi ha d'haver un protocol d'actuació a les empreses per atendre els casos d'assetjament sexual i per raó de sexe. Les empreses de 50 o més persones treballadores han de tenir un pla d'igualtat. Cal mirar d'acumular proves, podem gravar converses sempre que hi intervenim i no les fem públiques, i si patim aquest tipus de pràctiques que les nostres queixes siguin per escrit.

La Inspecció de Treball està cada cop, i en general, més mentalitzada a l'hora de fer requeriments a les empreses perquè apliquin i consensuïn mesures preventives. El pas posterior, si aquestes no arriben o són insuficients (com lamentablement és habitual), és documentar-les i tornar a denunciar a la inspecció perquè hi hagi procediment sancionador. Possiblement si ni així ens en sortim, perquè l'empresari/a assumeix la càrrega de la sanció, haurem de prendre una decisió per iniciar un procediment judicial, assessorats pels serveis jurídics, com a conflicte col·lectiu per vulneració de drets fonamentals (a la salut).

CAL MIRAR D'ACUMULAR PROVES, PODEM GRAVAR CONVERSES SEMPRE QUE HI INTERVENIM I NO LES FEM PÚBLIQUES

Pol Andiñach i Viñals (1991), periodista de formació. D'ençà uns anys té un canal propi a YouTube (Cuellilargo) on amb vídeos d'actualitat interpreta i analitza el nostre present des d'una perspectiva antiautoritària, per desmuntar els discursos d'odi i la demagògia feixista.

TEXT
Roger Gras

Des de la teva tasca de "youtuber" antifeixista sents que les que ens sentim part d'aquesta "família ideològica" d'ampli ventall, no hem de subestimar gens, sinó tot el contrari, el territori virtual com a mitjà "lliure" de difusió, propaganda i agitació?

És clar. La realitat digital (o virtual) i la, diguem, analògica (o no-virtual) són dues cares d'una mateixa realitat i no operen aïllades l'una de l'altra sinó que es retroalimenten i influeixen contínuament entre sí. Aleshores, des de la militància d'esquerres és important que trobem eines per difondre el nostre missatge des d'aquestes xarxes socials, aprenent com funcionen els algoritmes, entenent les seves dinàmiques i utilitzant-les a favor nostre, ja que és un espai de difusió i intercanvi d'idees polítiques enorme i que (com estem veient molt clarament en els últims anys) té un gran impacte en la realitat que ens envolta. I alhora no hem de deixar la militància tradicional i "de carrer", que és més important que mai, i traçar sinergies entre aquesta militància digital i la tradicional, ja que tots dos són fronts vàlids i necessaris des dels quals construir el món que volem.

Com podem combatre el feixisme "virtualment"? Un mitjà on sembla que no existeixin els "codis ètics" i condicionat per la rendibilitat econòmica de les grans empreses.

Els discursos feixistes i d'ultradreta han trobat un terreny especialment adobat en aquestes xarxes socials, ja que el seu discurs visceral, basat en la confrontació, l'odi i la intolerància (i, molt sovint, en mentides o notícies esbiaixades) és un contingut que genera molta interacció (i addicció) i les xarxes socials ho saben. Aleshores, com que aquest contingut genera tantes interaccions (tant de fanàtics com de contraris a aquests missatges d'odi) el mostra a més usuaris i, d'aquesta manera, aquest missatge arriba a més gent (els algoritmes funcionen així: el contingut que més interacció genera és el que més es mostra). Tampoc hem d'oblidar que aquestes empreses (grans companyies de Silicon Valley que es troben al cim de la piràmide capitalista, és a dir, el nostre enemic de classe) tenen un biaix i uns interessos molt clars a defensar i, per tant, el contingut crític i anticapitalista no els interessa gens. I això també es nota. En canvi, la història ens ha ensenyat perfectament què bé que s'han entès sempre el capitalisme i l'extrema dreta. Per combatre-ho hi ha diferents maneres de fer-ho: des del "no els facis cas", reportar contingut d'odi que infringeixi les pròpies normes de la plataforma (tot i que moltes vegades no actuen com ho haurien de fer) i la nova eina d'afegir context a notícies falses o esbiaixades s'està mostrant força útil per parar les mentides en què es basa (i necessita) la ultradreta (de moment només hi és a Twitter, ara X). Generar comunitat antifeixista online, xarxes de suport digital per fer front i cuidar-nos davant els atacs digitals de la ultradreta, etc. Hi ha moltes maneres de fer-los front i totes són útils i necessàries.

ARXIU

“Col·lectivitzar els problemes crea vincles i els discursos de la por ho tenen molt més difícil per calar”

Amb el teu llibre "Tothom pot ser antifa. Manual pràctic per destruir el feixisme" editat per Tigre de Paper (i, en castellà, per Plaza/Janés) fas una anàlisi actual dels "nous" discursos feixistes, potser més sibilins i "moderns" però molt presents a les xarxes socials. Quina responsabilitat creus que té "l'esquerra" perquè apareguin aquests discursos? No tenim memòria? La postmodernitat i la pauperització social han anul·lat la combativitat i el rebuig cap a aquests discursos?

Crec que, ras i curt, la principal responsabilitat que hi té l'esquerra (especialment la institucional) és no haver sabut aixecar un projecte atractiu i emancipador per la classe treballadora en la seva totalitat. És evident que el monstre capitalista ho engoleix pràcticament tot i no ho posa gens fàcil, però els successius fracassos de l'esquerra institucional han afavorit molt que grans masses de treballadorxs (grans i joves) es veiessin atretxs per discursos d'ultradreta. En un món individualista i egoista com al que ens empeny el capitalisme, és inevitable que persones treballadores acudeixin (moltes vegades mogudes més per la desesperació que per un sentiment d'odi profund) a aquestes propostes basades en l'exclusió i la intolerància. També cal dir que, si bé la ultradreta fa molt de soroll a xarxes socials (han entès molt bé el seu funcionament i també, val a dir-ho, hi han posat molts diners), després al carrer no hi són de la mateixa manera. Això no vol dir que haguem de menystenir aquesta amenaça, ni de bon tros; vol dir que l'hem de contextualitzar i situar en el lloc que mereix. I, si bé a xarxes socials fan molt de soroll, al carrer l'esquerra encara tenim una capacitat de mobilització i de concentració molt important i que no hem de perdre per res del món. I també cal reivindicar que moltes persones treballadores, a pesar de la depauperació de les condicions de vida a les que ens aboca el capitalisme, no es deixen moure per l'odi i aposten per la solidaritat internacionalista i el suport mutu com a ariet per millorar les seves vides. Les nostres vides. I així ha de ser, perquè el respecte pels drets humans, la solidaritat internacional i suport mutu sempre atrauran més persones que l'odi i la intolerància.

Reivindiques els discursos del feminisme interseccional per comprendre els privilegis que tenim algunes i cap a qui va dirigit el discurs segregador i racista. Sent homes blancs, com podem assimilar, comprendre i recolzar el discurs de la interseccionalitat?

Assumint els nostres privilegis, escoltant, llegint, callant més que parlant, revisant actituds i comportaments que tenim, anant a teràpia per explorar quines coses fem i, sobretot, per què les fem. No és un procés fàcil, evidentment: desprendre's dels privilegis (apresos i interioritzats durant anys) sempre és desagradable i difícil, i segurament mai ho podrem fer al 100%, ja que vivim en un sistema en què estructuralment imperen aquests sistemes d'opressió. Però és important desfer-los, a nivell individual i col·lectiu, perquè són precisament els sistemes d'opressió que el feixisme vol perpetuar i blindar. I, a més, també ens fa millors persones i tenir relacions molt més sanes amb les persones que ens envolten. Una recomanació en aquest sentit: "La voluntat de canviar", de bell hooks, també editat per Tigre de Paper.

Com podem combatre els discursos d'odi als nostres barris, en la nostra quotidianitat, en les nostres relacions interpersonals?

Respecte a les relacions interpersonals, crec que té molt a veure amb desaprendre actituds que s'aprofitin o perpetuïn aquests sistemes d'opressió que comentàvem abans. I respecte als nostres barris i la nostra quotidianitat, teixir xarxes de suport, col·lectivitzar els problemes (sindicats d'habitatge, bancs d'aliments, xarxes de cures, horts comunitaris, classes de repàs, gimnasos populars, etc.), crea uns vincles de solidaritat i de cooperació entre les persones que hi participen que fan que els discursos de la por de l'extrema dreta ho tinguin molt més difícil per calar. Les xarxes de suport al barri creen una comunitat interseccional que impermeabilitza molt davant l'entrada de discursos de l'extrema dreta. A més, ens milloren de manera tangible i real la vida, i ens acosten una mica més al món i la vida que volem.

Quines reaccions ha generat el teu llibre?

La veritat és que hi ha hagut molt d'interès i valoracions molt bones. Estic molt content. M'alegra saber que amb aquest recull d'estratègies i aprenentatges (des de l'experiència i el coneixement adquirit per grups antifeixistes d'arreu) he pogut fer la meva petita aportació a la causa antifeixista. I estic molt content de la bona rebuda que ha tingut precisament pel títol i esperit del llibre, perquè tothom pot (i hauria de) ser antifeixista. I perquè ens hi necessitem a tots, totes i totis en aquesta lluita contra l'odi; perquè ens hi va la vida i perquè el "juntes som més fortes", més que un eslògan, és quelcom increïblement real.

Comunicar, crear comunitat de lluita

Jordi Gil
Secretari de Comunicació Federació d'Ensenyament de Catalunya

Aquest estiu, llegint *El camino a Wigan Pier* de George Orwell, on l'autor fa una **anàlisi de la societat de classes i del moviment socialista el 1936,** em va semblar interessant la **crítica que fa del moviment socialista de l'època i l'actualitat d'alguns dels seus arguments**. Alguns dels errors que Orwell anomena són:

- **A qui s'adreça el missatge**: L'imaginari del treballador a qui va adreçada tota la comunicació del moviment socialista és el treballador de fàbrica, excloent-ne tota la resta de la classe treballadora.
- **Què vol un treballador:** Orwell assenyalava que si preguntàvem a un treballador no polititzat què volia, la resposta segurament era viure bé; ni entenia ni l'interessava la política, però si li explicaven les conseqüències d'un sistema o altre evidentment escolliria el que li garantia una vida digna davant d'un sistema que només vol treure el màxim rèdit de la seva força de treball.
- **Eterna cerca del "traïdor":** La gent "polititzada" estava més pendent de trobar al traïdor de la causa socialista que de transformar la societat, allunyant a la gent menys mobilitzada.
- **Com es veu el moviment des de fora:** El treballador no polititzat veia als socialistes com frikis que no tenien res a veure amb ell i estaven molt allunyats del seu entorn.

Malauradament, podem trobar una rèplica de cadascun d'aquests arguments amb la societat actual. Intentem fer-ne una analogia:

- **A qui s'adreça el missatge:** Moltes vegades fem servir terminologia i/o material gràfic que tenen més a veure amb la imatge del treballador del s.XIX o principis del s.XX. Si això ja era un problema el 1936, ara, que cada cop hi ha més feines precàries que poc tenen a veure amb aquest imaginari, el problema és doblement greu.

És evident que el discurs hegemònic que pretén que tothom s'identifiqui com a classe mitjana no ajuda, però així i tot cal preguntar-se sempre com podem fer que més gent se senti interpellada pel nostre discurs.

Sabent que **la identitat personal té un component de vinculació al grup** (en trobem exemples en tribus urbanes, equips de futbol, nacionalitat, etc.), **cal treballar per aconseguir relacionar aquesta identitat de grup amb el sindicat**. En aquest sentit, veig **dues línies d'actuació:**

Identitat de grup com a classe oprimida, interpel·lant tota la gent que depèn d'un sou per viure, i no només una part de les treballadores.

Identitat de grup dins de cada àmbit de treball o feina. En àmbits on hi ha una forta identificació amb el col·lectiu és més fàcil aconseguir mobilitzar-se; si sents que formes part d'un grup, no vols trair la teva gent.

Si fem referència a l'imaginari d'un treballador anacrònic, difícilment aconseguirem que ningú s'identifiqui com a grup. Cal que cada àmbit de treball faci una cerca de la imatge o idea que aglutini a tothom. I, al seu torn, una línia d'actuació que faci sentir tota la classe treballadora com a membre del mateix col·lectiu.

- **Què vol un treballador:** Orwell apuntava que el treballador el què vol és viure bé, i que no li interessa massa la política ni com aconseguir-ho. Avui el capitalisme ha guanyat la partida de la comunicació i que s'associï a tenir un Maserati, una mansió i molts diners, sense que importi com hi arribes. I això ho ha fet sense parlar MAI del sistema econòmic ni de política, simplement parlant de condicions materials de vida. És urgent que comencem a parlar d'objectius tangibles i materials, ser més propositius i no quedar-nos en la crítica al poder establert.

> L'important no haurien de ser les paraules sinó assolir els nostres objectius.

L'important no haurien de ser les paraules sinó assolir els nostres objectius. No només això, sinó que de poc ens servirà parlar de grans objectius si aquests no connecten amb qui els ha de fer realitat amb la seva mobilització.

- **Eterna cerca del traïdor:** En tenim infinits exemples i al final, si valorem el temps i les forces que s'han perdut en aquestes lluites, els efectes que han tingut en millores materials per les treballadores i sobretot en la quantitat de militants que s'han allunyat, crec que tots estem d'acord que el balanç és força negatiu.
- **Com es veu el moviment des de fora:** Tenim un problema per arribar a la darrera onada d'immigració que no ens veu com una eina útil. No només això: la gran majoria de gent amb feines precàries no està sindicada. De fet, moltes vegades la gent mobilitzada som vistes des de fora com el pesat que està tot el dia fotent la tabarra amb coses de política, i aquesta visió ens allunya del gruix de les treballadores.

En conclusió, **cal fer una reflexió sobre el nostre discurs i fins on estem aconseguint que arribi, i més tenint en compte que avui dia l'extrema dreta està aconseguint ocupar l'espai transgressor contra l'ordre establert** entre el nou jovent que hauríem d'ocupar nosaltres.

A pròpòsit d'*Altsasu* i els riscos discursius

Laura Gené i Hèctor Martínez

Intentar donar a conèixer les injustícies és sempre una causa noble. Però depenent del missatge i de la forma, podem estar fonamentant encara més l'imaginari d'opressió que les causa. Aquesta és la idea que ens rondava pel cap després de veure l'obra de teatre *Altsasu*.

No pretenem fer una crítica sobre una obra de teatre. N'agafem l'eix de debat i la preocupació que ens va generar com a trampolí per criticar algunes idees que massa vegades interaccionen en els discursos contestataris. El que ens interessa són els eixos discursius que utilitzem per denunciar les injustícies.

Situem-nos per a qui no ho estigui: després d'un incident en un bar a Euskal Herria que implica dos Guàrdies Civils fora de servei, un d'ells acaba hospitalitzat i es munta un circ mediàtic i jurídic per part de les forces repressives i els mitjans de comunicació. El resultat són joves empresonats en preventiva i un judici de farsa.

L'estratègia antirepressiva en general se situa en denunciar la injustícia evident: un procediment totalment fraudulent que no busca els autors reals de les lesions als Guàrdies Civils ni les seves motivacions, sinó atacar un moviment polític que rebutja la presència de les forces d'ocupació.

Ara bé, quan transmetem aquest tipus d'idees, tal com fa l'obra, posant el focus que la injustícia de tot plegat recau que les persones represaliades eren innocents, s'accepta implícitament que si fossin culpables no ho seria, d'injust. Quan utilitzem el discurs de culpables i innocents, perpetuem el marc mental en què es deslegitimen unes formes de lluita i es consideren correctes només aquelles que l'estat i el sistema tolera perquè són, normalment, inofensives.

En el cas d'Altsasu, ens solidaritzaríem menys amb les represaliades si, tal com les acusen els mitjans, haguessin realment parat una emboscada a dos Guàrdies Civils per apallissar-los? Ens hauria de semblar malament?

Evidentment, no posem en qüestió l'estratègia antirepressiva ni la legitimitat de cada grup de represaliades de decidir el seu marc discursiu i com afronta el risc i les penes de presó. Però sí que hem d'analitzar i criticar el missatge d'obres i productes culturals com Altsasu.

La falsa neutralitat, acceptar el sistema judicial de l'estat com a vàlid o tan sols la possibilitat d'una situació de pau social, són traves a la lluita.

Per altra banda, un dels eixos que creiem problemàtics de l'obra és el treball que es fa d'humanització i empatia cap als Guàrdies Civils. Discurs que deslegitima implícitament qualsevol atac obert a aquest cos policial. Es planteja que un dels dos Guàrdies és gairebé un reformador, amb bon cor i bones intencions, i que justament és el que acaba més mal parat. També es destaca el fet que els "pobres" policies estaven simplement de festa, intentant passar-s'ho bé amb les seves parelles, una de les quals comença a patir aïllament social per sortir amb un policia.

Quan s'intenta transmetre que hi ha policies "bons" es desvia el focus del paper que compleixen els cossos repressius. Tothom pot conèixer un policia que "no és mala persona" i està clar que hi ha molta gent que no s'hi apunta amb unes ganes sàdiques d'atonyinar gent. Però aquesta no és la qüestió. Perquè és justament aquesta doble composició la que fa que un cos repressiu sigui eficaç. És la que permet el discurs legitimador de la repressió, el que permet justificar que les tortures són causa de "pomes podrides", no una característica implícita de qualsevol cos repressiu. Empatitzar i donar veu a qui ens reprimeix sempre serà un error.

Per això, cal refermar les nostres postures ideològiques. Com a anarquistes, l'atac a un cos policial ens podrà semblar més o menys adequat des d'un punt de vista tàctic o estratègic, però quins serien els motius perquè ens sembli malament des del punt de vista ètic?

Empatitzar amb qui reprimeix per elecció deslegitima l'autodefensa de qui rep l'opressió i aquest no hauria de ser un posicionament que tingui cabuda en cap discurs que vulgui ser emancipador.

Llibertat per totes les preses, fins i tot per les innocents.

L'abocador de Can Mata

Beneficis milionaris contra la salut

"Los residuos constituyen una de las amenazas ambientales para la salud humana más importantes"
Salud y residuos evidencia sobre los efectos en salud y retos para su mejor caracterización. Gobierno de España

"La UE ha anunciat mesures per agilitzar la tramitació d'alguns projectes d'energies renovables, però la seva implantació sense una avaluació ambiental adequada pot tenir efectes adversos que superin els beneficis."
RETAMA (Revista tècnica de medi ambient)

"El negocio de la gestión de residuos urbanos supera los 2.000 Millones de euros"
Residuosprofesional

Avi de la Kabra

Imagina l'èpica lluita de dècades d'unes veïnes anònimes contra els interessos de l'Administració Pública i un Goliat corporatiu. Això resumeix aquesta història. No es tracta de muntanyes de deixalles i males olors mentre surts a passejar un diumenge al matí amb la teva família: la salut de prop de 50.000 persones està en joc, juntament amb la contaminació ambiental i del subsòl.

La petita plataforma TANQUEM CAN MATA és l'única arma veïnal que lluita pel tancament de l'abocador més gran de Catalunya i un dels més grans del regne amb connexions amb les principals fortunes europees i espanyoles: de Ferrovial al grup Swartz (Lidl). A l'entramat hi participen inevitablement el govern autonòmic, l'estatal i el lobby de l'energia, on el Grup Naturgy i Waga Energy experimentaran amb una nova tecnologia de purificació, per valoritzar el biogàs i donar-li forma de biometà, tot i les advertències del sector científic. I el consistori? Doncs esdevé un cooperador necessari d'aquest milionari negoci en estampar una signatura formal després d'una controvertida consulta popular.

Però no tot és negatiu. La destrucció del patrimoni d'Hostalets de Pierola ha revelat un important jaciment paleontològic, amb l'aparició de noves espècies.

Anem a pams: l'abocador de Can Mata va sorgir clandestinament la dècada de 1970 i es va legalitzar el 1985. El negoci de residus és molt lucratiu. Actualment, es diu que mou uns 2.000 milions d'euros.

Tanquem Can Mata denúncia que la gran quantitat de residus que es dipositen en aquest indret afecta la qualitat de vida de les veïnes i veïns. Viure amb episodis de mala olor contínua, a vegades extrema, ha provocat que hi hagi persones que s'hagin d'aixecar a mitjanit a vomitar, entre d'altres afectacions. D'aquest tipus de contaminació ambiental i els seus efectes perniciosos n'hi ha diversos informes i quòrum general.

Fins ara, aquest grup organitzat ha estat denunciant la manca de transparència en la gestió, en la protecció del medi ambient, en la salut pública; en l'impacte que està suposant, ja no només a la població d'Hostalets de Pierola, sinó a totes les poblacions veïnes, així com l'extens radi d'afectació que pot estar afectant nuclis poblacionals realment grans. Exigeixen un rigorós compliment de la normativa vigent i sobretot: respostes que no es donen per part de les administracions competents.

Els activistes que formen part de la plataforma tenen por de l'afectació a la salut humana i ens comenten que no els ha arribat cap informe al respecte.

En aquest sentit, al document SALUD Y RESIDUOS del Ministeri de Sanitat espanyol s'expressa la dificultat a l'hora de fer estudis d'impacte en la salut de les persones a perills ambientals. Es parla de la biomonitorització com la fórmula més eficaç. Països més preocupats per la seva població fan servir aquest sistema per conèixer tant la salut de les poblacions afectades a exposicions tòxiques, com per valorar i dissenyar determinades polítiques.

Aquest document afirma que la distància respecte d'una instal·lació de residus és un factor de risc, exposant els següents efectes en la salut: sobre el sistema endocrí, sobre el sistema nerviós, decreixement del C.I., sobre el sistema reproductiu, sobre el sistema respiratori, mutacions genètiques, sobre el desenvolupament fetal i neonatal, sobre el sistema digestiu, sobre el sistema limfàtic, sobre la pell, etc.

Mitjans de comunicació com TV3 i Ràdio Esparreguera han estat fins ara dels pocs altaveus d'aquesta crida desesperada.

Les veïnes i veïns volen unes condicions de vida digna per elles i els seus fills i filles. Volen un futur al poble que els ha vist créixer i no volen abandonar-lo de cap manera. Per això, juntament amb Ecologistes en Acció estan treballant en la via legal.

Companya, prepara't que ara agafem velocitat.

Com tancar un espai que s'ha convertit en una font de riquesa en forma d'energia "renovable", biogàs o antropogàs* enmig d'aquesta crisi climàtica/energètica? L'Agència de Residus de Catalunya va adjudicar la gestió de l'abocador de Can Mata l'any 2010 a CESPA GR S.A. —filial de FERROVIAL— per 58,7 milions. Aquesta companyia, posteriorment, va vendre tot el negoci mediambiental, inclòs l'abocador, per 1.133 mi-

PLATAFORMA TANQUEM CAN MATA | CC-BY-SA

lions d'euros al magnat de Lidl, propietari de l'actual gestora de residus, PREZERO. Al seu torn, per l'ajuntament tenir aquest abocador al seu terme suposa pràcticament el 50% del pressupost. A més, s'hi instal·la la planta més gran de biometà d'Espanya amb els poderosos actors del sector energètic. Com lluitar contra tot això?

Afegim a l'equació les possibles influències empresarials per sobre del veritable interès públic. Val la pena recordar, que el 2014 el diari El Mundo publicava la notícia d'una investigació policial sobre un augment en la facturació de CESPA. Això es va donar després que Roger Junqueres —germà del líder d'ERC Oriol Junqueras— fos promocionat com a Gerent de Clients Públics de Jardineria i Obres dins de l'empresa el 2009. A partir del 2010, aquesta filial de FERROVIAL va començar a guanyar nombrosos contractes a Catalunya, on abans només hi tenia una presència limitada. Recordeu quan es va adjudicar la gestió de Can Mata a CESPA? D'aquesta manera els tentacles del Sr. Pino Calvo-Sotelo —president executiu de FERROVIAL— es van començar a estendre al llarg del cinturó industrial de Barcelona i més enllà.

Tota aquesta situació planteja seriosos dubtes s obre la gestió dels recursos públics i l'interès superior de l'Administració la població a la qual va dirigida la seva acció.

En tot cas, aquesta lluita esdevé molt desigual per defensar-se d'uns agressors que van en bloc i tenen lleis fetes a mida. Però voler és poder. Cal recordar que als anys 90 la Coordinadora de l'Anti-Pla de residus del Pla de Santa Maria en una situació semblant va guanyar. Va aconseguir aturar la ignomínia que anava a patir el seu poble, van apedregar fins i tot l'helicòpter del tot poderós Jordi Pujol, van doblegar el poder fàctic. És veritat que no tenien una legislació en contra de la societat civil com l'actual Llei Mordassa que l'esquerra no ha tombat. Però tenim les nostres armes i no tenim por. En aquell moment les veïnes es van conjurar, demanant ajuda a tota persona que es sentís interpel·lada en la seva lluita i amb seny i rauxa van fer caure el PLA. La solidaritat va poder contra el projecte.

Ara, les veïnes i veïns d'Hostalets de Pierola han dit prou a aquest atemptat ambiental i humà que estan patint. No valen menys els seus fills i filles que els del president de FERROVIAL, de Lidl o dels polítics de torn. No volen viure amb la pestilència, la contaminació acústica o simplement passejar entre merda. No volen patir per la seva vida o la de les seves filles i fills. Saben que unides són fortes, molt fortes i estan disposades a lluitar pel seu futur.

NO DEFALLIU, NO DEFALLIM, LA UNIÓ FA LA FORÇA!

Salut i anarquia

*Antropogàs: neologisme per contrarestar la perversió del bonisme ecològic que transmet el terme biogàs (Ferran, de la plataforma Tanquem Can Mata)

Bibliografia:
https://www.ccma.cat/324/els-hostalets-de-pierola-vota-si-amplia-labocador-de-can-mata-el-mes-gran-de-catalunya/noticia/3084625/
https://tanquemcanmata.org/historia-2/
https://www.retema.es/actualidad/los-riesgos-de-acelerar-las-renovables-costa-del-medio-ambiente
https://veuanoia.cat/denuncien-dues-empreses-per-abocar-materials-toxics-de-forma-illegal-a-labocador-de-can-mata/
https://www.residuosprofesional.com/negocio-gestion-residuos-urbanos-2-000-millones/
https://www.gacetasanitaria.org/es-la-biomonitorizacion-sustancias-toxicas-muestras-articulo-S0213911116300279
https://pladeresidus1990.cat/
https://www.elmundo.es/cataluna/2014/09/22/541fc939e2704eb8778b456b.html
https://www.expansion.com/empresas/inmobiliario/2021/07/27/60ffa6f8e5fdeac8418b45e4.html

25N
S'HA ACABAT
ENS VOLEM VIVES, LLIURES I REBELS

Rosalia Molina
Dones llibertàries de CGT

Cada 25 de novembre, Dia internacional contra les violències masclistes, dones d'arreu del món ocupem els carrers per cridar que no volem més violències contra les dones.

Una jornada internacional en què moltes dones, a diversos països, denunciem les violències patriarcals dels estats, dels grups armats i de les transnacionals que exerceixen el seu poder sobre els cossos de les dones com a territoris de conquesta. En aquesta jornada també denunciem el racisme i les dinàmiques colonials que el món blanc occidental exerceix amb especial crueltat cap a moltes de nosaltres en qualsevol frontera.

Des que van començar a registrar-se, l'1 de gener de 2003, s'han comptabilitzat almenys 1920 assassinats masclistes de dones de totes les edats.

Aquest any a l'estat espanyol s'han registrat 89 feminicidis (*Font. Feminicidios.net 10/10/2023)* i, també, tres criatures assassinades al costat de les seves mares: una nena de 8 anys, una altra de 3 anys i un nadó de 3 mesos.

Les esgarrifoses dades estadístiques ens diuen que massa dones moren assassinades arreu de l'estat cada any, i amb elles famílies destrossades, filles i fills que han hagut de conviure amb el maltractador o fins i tot patir aquesta violència. Dades colpidores que reclamen acció, però les lleis i mesures actuals no estan frenant aquesta xacra de la societat. Centrar el focus en la protecció de la víctima tampoc està funcionant. Mentrestant, la violència masclista segueix fermament arrelada en aquesta societat masclista, patriarcal i capitalista, i institucions i partits polítics de qualsevol color segueixen sense plantejar cap proposta per posar-hi fi.

Les violències masclistes s'expressen de nombroses formes: els assassinats i les violències en l'àmbit de la parella o ex-parella; la violència vicària; l'assetjament sexual o per raó de sexe als àmbits laborals, acadèmics i culturals i en altres espais de relacions socials; la violència econòmica i institucional; les agressions sexuals; la violència digital; la violència obstètrica; la violència climàtica i ecològica; i un llarg etc. Totes elles són expressió d'un atac a la llibertat del cos i de la vida de les dones, lesbianes i trans, i són estructurals del sistema heteropatriarcal, capitalista, racista i colonial.

Les violències masclistes, l'assetjament sexual i per raó de sexe, d'identitat i d'orientació sexual a l'àmbit laboral són el tipus de violències que patim més les dones al llarg de la vida, però també les més invisibles, tant en el sector privat com en el públic. I les dones en situació de precarietat, sobretot les dones migrades i racialitzades, pateixen encara més violències.

Els testimonis de les mares que denuncien les violències vicàries han estat importants per poder observar la violència institucional, tant en l'atenció a les víctimes com en l'àmbit judicial, però encara s'aplica molt sovint la Síndrome d'Alienació Parental —una síndrome inexistent, negada per l'OMS i el CGPJ i prohibida per llei a Catalunya— però que tot i així s'utilitza en processos en què hi ha denúncia per violència masclista o d'abusos sexuals a menors.

En l'àmbit laboral cal continuar treballant per aconseguir que totes les empreses públiques i privades tinguin l'obligació de publicar en un Registre Públic els seus protocols de prevenció i abordatge dels

Violència masclista també és una pensió de misèria després de tota una vida cuidant la família, o en treballs de cures

assetjaments —incloent-hi el ciberassetjament—, on es contempli l'adopció de mesures cautelars sense causar cap perjudici a les dones. A més, han de garantir que disposen de la figura de persona de referència i que el personal està format i capacitat per tal d'abordar aquests temes. Al mateix temps cal treballar per tal que totes les empreses tinguin actualitzats i efectius els plans d'igualtat i els plans de prevenció de riscos amb perspectiva de gènere.

Les dones i persones de gèneres dissidents continuem patint discriminació, persecució i assetjament al treball, al carrer, a les xarxes socials i a tots els estrats.

Violència masclista també és una pensió de misèria després de tota una vida cuidant la família, o en treballs de cures, que a més continuen sent els més precaris. Doblement precàries per ser dones.

Patim un sistema sanitari que no respecta el dret a decidir sobre els nostres cossos, una visió androcèntrica on es practica violència obstètrica i on el dret a l'avortament voluntari encara depèn d'on vius i dels recursos que tens.

Habitem un món global on la violència i la repressió a les dones és constant, per raons polítiques, religioses o per tradicions patriarcals. Dones violades en guerres inacabables, dones i nenes segrestades, venudes i assassinades; països on encara es practica la mutilació genital femenina.

Però no callem: veiem com les dones seguim i seguirem lluitant, originant revolucions com la que van portar endavant a l'Iran després de l'assassinat de Jina Amini —on la lluita segueix malgrat la dura repressió—; o el moviment del MeToo, per denunciar la violència sexual cap a les dones; o la lluita valenta de les futbolistes espanyoles arran del petó no consentit de Rubiales a Jennifer Hermoso, una agressió per abús de poder de caràcter sexual dins l'esport que de seguida va rebre un allau de crítiques i resposta col·lectiva de la societat; etc. Seguim i seguirem lluitant per denunciar i fer visibles les agressions constants a les dones al crit valent de S'HA ACABAT.

Amb aquest esperit de denunciar i fer visibles qualsevol tipus de violències masclistes tenim clar que el 25N i cada dia la nostra alternativa és l'autoorganització anarcofeminista.

PÍNDOLES PREVENCIÓ DE RISCOS LABORALS

Grup de Treball PRL-Gènere

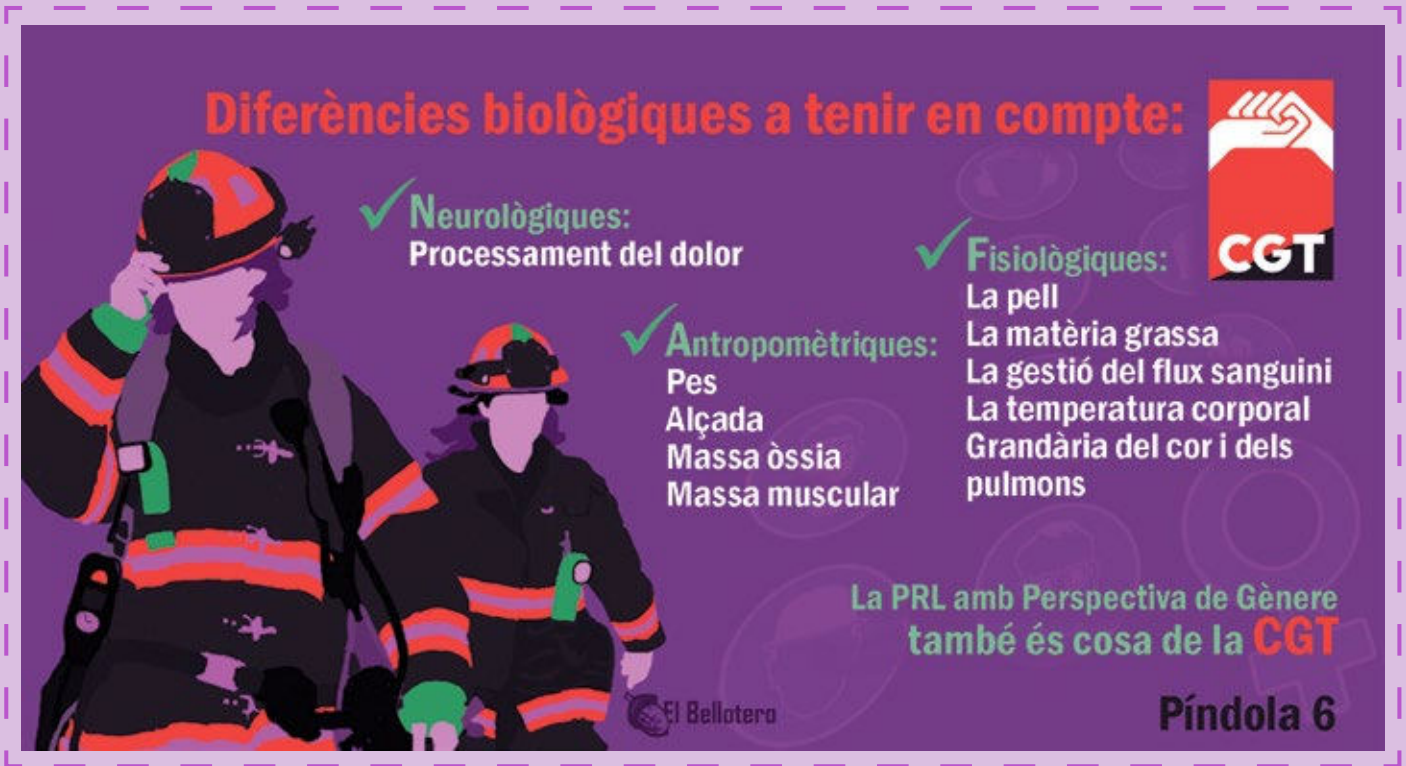

Cartografia del genocidi
Palestina, Kurdistan, Armènia sota les bombes

Gemma Parera

Els estralls del colonialisme i l'imperialisme han esclatat un cop més al Pròxim Orient en els darrers mesos de setembre i octubre. Conflictes enquistats en el tauler del capitalisme mundial han portat a noves onades de bombardejos, ocupació i neteja ètnica en diferents zones d'aquest territori hereu d'invasions i genocidis recurrents que afecten, sense excepcions, la població treballadora, empobrida i oprimida per anys de polítiques d'embargament i violència.

El 19 de setembre va ser el dia fatídic per Armènia (República d'Artsaj), el 5 d'octubre pel Kurdistan (Rojava) i el 7 d'octubre per Palestina (Gaza). Però no són dates singulars, sinó la continuïtat de mesos, anys i segles de colonialisme i despossessió. En els tres casos bombardejos, embargament i ocupació, amb diferents contextos i escales, s'entrellacen com a tàctiques de guerra que ofeguen i massacren les poblacions. I en l'escenari, una Europa i uns Estats Units amb diferents vares de mesurar drets i responsabilitats, i amb produccions armamentístiques i interessos geopolítics que atien foc als conflictes.

El genocidi de la població palestina a Gaza, la Nakba que continua

Un dia després del 50è aniversari de la Guerra del Yom Kipur del 1973, Hamàs va llançar un atac sobre Israel sense precedents. El Govern de Gaza, dirigit pel partit islamista Hamàs des de 2007, va declarar que era una resposta a les agressions que pateixen els palestins a conseqüència de les incursions de l'exèrcit israelià a Gaza i Cisjordània, així com als atacs dels grups armats dels colons israelians, que han costat només a Cisjordània el darrer any 200 morts, dels quals 38 són infants, a més de les milers de persones palestines empresonades sense procés judicial i les moltes que han denunciat tortures, incloent menors.

Els atacs van deixar 1400 persones mortes a Israel i més de 150 hostatges, en una operació que va trobar les forces israelianes desprevingudes, o ocupades en la defensa dels colons a la Cisjordània ocupada. Es tracta d'una política, la d'augmentar les colònies expulsant la població palestina de les seves terres, que s'ha permès i fomentat des del govern israelià i que ha portat a duplicar els assentaments des de l'aprovació dels Acords d'Oslo l'any 1993 que havien de portar a la solució dels dos estats, altrament inviable en una Palestina sense continuïtat territorial i una Cisjordània cada vegada més "foradada" per les colònies.

Com a resposta als atacs, i en el que és clarament un "càstig col·lectiu" —com ha declarat el relator especial de l'ONU per a Palestina—, van començar els bombardejos a Gaza, a edificis, hospitals (gairebé un miler de persones mortes a l'explosió de l'hospital Al-Ahli de Gaza), cotxes de població que fuig cap al sud, combois d'ajuda humanitària, i fins i tot el pas de Rafah per impedir l'entrada d'ajuda humanitària a Gaza des d'Egipte. Uns bombardejos que estan provocant milers de morts cada dia, més de 5.000 des de l'inici de la invasió, en el que ja es pot definir com una neteja ètnica o genocidi a la franja de Gaza.

Per posar en context aquesta operació, a Israel hi ha hagut cinc eleccions anticipades en només tres anys (2019-2022) i per tant llargs períodes de governs en funcions. El Likud, sempre com a força més votada, va passar a l'oposició durant el breu govern presidit per Naftali Bennet (juny 2021-juny 2022) i des de fa un any ha tornat al govern, amb Netanyahu a la presidència, en coalició amb partits d'extrema dreta i ultraortodoxos.

Netanyahu, a qui els escàndols de corrupció han acompanyat sempre, està imputat actualment per diversos casos i ha impulsat una reforma judicial —molt criticada— per eludir-ne les conseqüències. D'aquest conflicte, i en un context d'estat de guerra i govern d'unitat, Netanyahu en pot sortir reforçat políticament. L'ús de la guerra i dels "enemics exteriors" sol ser un recurs per aquestes situacions, com després veurem amb l'exemple de Turquia (país que, mentre massacra la població kurda, utilitza el suport a Palestina en una habitual instrumentalització dels pobles per part d'estats genocides i colonials).

Els atacs de Hamás han sigut l'espurna que ha encès la duríssima resposta israeliana. Però, d'on surt Hamàs? Hi ha diverses veus que apunten al propi govern israelià.

El general israelià Yitzhak Segev, governador de Gaza a finals dels 70, assegura que quan Hamàs va desembarcar a Gaza va comptar amb ajuda de Tel Aviv. El 1979, les autoritats israelianes li van donar un permís oficial al Xeic Ahmed Yasin, fundador del moviment, per armar l'organització Mujama al-Islamiya, una organització caritativa predecessora de Hamàs; també li van permetre desenvolupar la Universitat Islàmica de Gaza, on es van formar gran part dels quadres di-

Edificis residencials a Gaza, destruïts per l'aviació israelina l'octubre del 2023 AL-ARABY | WIKIMEDIA COMMONS

rigents de Hamàs, sota una visió salafista (fonamentalista) de l'Islam. En els seus primers anys a Gaza, «el govern d'Israel li donava diners per sostenir les mesquites», confirmava el general a The New York Times. Avner Cohen, responsable israelià d'assumptes religiosos a Gaza fins al 1994, va afirmar a The Wall Street Journal que «Hamas, malgrat ell, havia estat una creació d'Israel. Un error enorme i estúpid».

Per a Israel, fomentar la creació i creixement de Hamàs hauria de debilitar l'Organització d'Alliberament de Palestina, liderada per Yasser Arafat, que als anys vuitanta era l'organització palestina més gran amb la proposta d'un Estat Palestí laic. Arran dels acords d'Oslo del 1993, signats per Yasser Arafat i el primer ministre israelià, Issac Rabin, tant Hamàs com la ultradreta israeliana, representada —entre d'altres— pel Likud de Netanyahu, es van oposar a la creació de dos estats. Els atemptats de Hamàs, per una banda, i els atacs de colons israelians, per l'altra, van intentar torpedinar l'acord d'Oslo. Rabin, de fet, va ser assassinat per un extremista israelià de dreta, l'any 1995. Quan Netanyahu es va convertir en primer ministre va enterrar els acords d'Oslo acusant els palestins d'incomplir-los.

Hamàs va prendre el control de la Franja de Gaza l'any 2007. Per aquelles dates

Amb l'operació de destrucció massiva de l'exèrcit israelià, s'esgoten l'electricitat, els aliments i el combustible.

el director d'Intel·ligència d'Israel, Amos Yadlin, havia reconegut a l'ambaixador nord-americà al país, Richard Jones, que «Israel estaria "feliç" si Hamàs prengués el control de Gaza perquè les Forces de Defensa d'Israel podrien tractar llavors Gaza com un estat hostil», segons un cable diplomàtic del representant nord-americà desclassificat per Wikileaks. A la reunió, a més, Yadlin va descartar la importància del paper iranià en una Gaza controlada per Hamàs «mentre no tingués port».

Més recentment, el 2019, segons el periodista israelià Gidi Weitz, Binyamin Netanyahu hauria dit en una reunió tancada del partit Likud al parlament (la Knesset) que qualsevol que volgués evitar un Estat palestí havia de donar suport a Hamàs i finançar-lo. «La nostra estratègia és aïllar els palestins de Gaza dels palestins a Cisjordània».

Entendre el context requereix també posar el focus en què està passant a Gaza, també anomenada la presó més gran del món a l'aire lliure. El govern d'Israel ha imposat a la Franja de Gaza punts de control i polítiques de segregació, qualificades per Amnistia Internacional com un «règim d'apartheid que busca l'opressió i la dominació sistemàtiques d'un grup racial sobre un altre amb la intenció de mantenir aquest sistema». Així mateix, el Re-

Mobilització a València pel poble Palestí ⁘ LUCAS GUERRA

lator Especial de l'ONU va definir (2007) com d'«apartheid» la situació en què viuen els palestins. Fins i tot, la justícia internacional (2004) va declarar que el mur de Cisjordània era contrari al dret. Pel que fa a Gaza, un acèrrim bloqueig de la franja des de fa més de 15 anys n'impedeix l'entrada de productes bàsics i el moviment per a les 2,2 milions de persones que l'habiten (la major densitat de població del món). L'atur arriba al 50% i els talls d'aigua i llum són constants. Des de l'operació "Plom Fos" del 2008-2009, amb què Israel va assassinar gairebé 1400 persones palestines, moltes d'elles criatures, els atacs a la franja han estat reiterats i cruents. Ara, amb l'operació de destrucció massiva de l'exèrcit israelià, s'esgoten l'electricitat, els aliments i el combustible.

El Ministeri d'Afers Estrangers i Expatriats de Palestina ha acusat la «maquinària de guerra israeliana» d'utilitzar «armes prohibides internacionalment, entre elles fòsfor, bombes de dispersió i d'altres» en el que considera clarament «un genocidi». De fet, May Golan, ministra israeliana dels Drets de la Dona ha declarat que: «algunes ànimes fràgils i santurrones estan explicant que la majoria dels residents de Gaza són població civil no implicada, per la qual cosa no els hem de fer mal. Res d'això. Hem de destruir-los fins a la medul·la».

Des d'Europa i els Estats Units, no només s'ha permès sinó que també s'ha encoratjat i donat suport a aquest genocidi, alhora que perseguit i criminalitzat les veus en suport a Palestina. La presidenta de la Comissió Europea, Úrsula Von der Leyen, va reiterar des de l'inici «el dret a defensar-se d'Israel» i només després de les crítiques rebudes hi ha afegit «d'acord amb el dret humanitari». Els estats francès i alemany han prohibit les manifestacions pro-palestines, en un fet insòlit en països que es declaren plenament democràtics. La Fira del Llibre de Frankfurt ha retirat el lliurament del premi LiTeraturpreis a l'escriptora palestina Adania Shibli. Al Regne Unit onejar la bandera palestina pot ser considerat com un delicte d'ordre públic. Pel que fa a l'estat espanyol, les dades de venta d'armament parlen per si soles: s'ha venut a Israel material de defensa per 130 milions d'euros des de l'any 2000 fins al 2021, segons el Centre Delàs d'Estudis per la Pau, i el comerç bidireccional d'armes no s'ha aturat.

El suport incondicional dels estats occidentals a Israel i a la colonització i genocidi del poble palestí topa de front amb les protestes que recorren tot el món, des de les ciutats on han estat prohibides com París o Berlin, passant per Londres, Nova York, Barcelona, Roma, Rabat, Bagdad i tantes altres ciutats, barris i pobles que s'alcen contra els 75 anys d'ocupació de Palestina. Alhora, organitzacions com la Xarxa Internacional de Jueus Antisionistes condemnen la colonització i la «deshumanització racista dels palestins a la societat israeliana, que ha assolit el seu punt màxim» i organitzacions com Anarquistes contra el mur o Breaking the silenci (formada per ex-combatents de les forces armades israelianes) intenten obrir noves mirades anticolonials en "el cor de la bèstia".

El suport incondicional dels estats occidentals a Israel topa de front amb les protestes que recorren el món

Però, sobretot, hem d'obrir la mirada a la resistència palestina, perquè ni el fonamentalisme de Hamàs, ni la corrupció i col·laboracionisme d'Al-Fatah, no ho són tot; només cal recordar la Intifada de la unitat, amb una vaga el maig de 2021, convocada i organitzada per la joventut palestina, organitzacions de base, comitès populars i organitzacions de la societat civil a tot Palestina —en la qual també van participar palestins que viuen a Israel—, en resposta a l'assalt d'aquell moment d'Israel sobre Gaza, que havia matat més de 250 persones, l'agressió contínua d'Israel a Jerusalem i al barri de Sheikh Jarrah (d'on s'expulsen famílies palestines), i els atacs a què s'enfronten les comunitats palestines dins d'Israel. També han sortit al carrer durant els darrers anys milers de dones amb Tal'at, un moviment revolucionari, anti-colonial i feminista palestí. I, per suposat, cal esmentar la trajectòria de gairebé 20 anys i el creixement arreu del planeta del moviment BDS (Boicot, Sancions i Desinversió) que va néixer el 2005 de la crida de 170 organitzacions de la societat civil palestina i que posa Israel contra les cordes. Ara, totes les mirades estan posades en Gaza i en el futur d'un poble que porta 75 anys en resistència.

Turquia inicia una nova operació de bombardejos intensos sobre Rojava

Des de principis d'octubre una operació de bombardejos ha començat de nou per part del govern de Turquia sobre la població de Rojava i de tot el nord i l'est de Síria, la qual ha causat desenes de víctimes i ha destruït les principals infraestructures d'electricitat, aigua, gas i petroli, fent perillar la supervivència de cinc milions de persones a la regió. Entre els objectius dels bombardejos s'hi ha trobat habitatges, escoles i hospitals. A més, ciutats àmpliament poblades com Kobane, Qamishlo o Hasseke han resultat especialment atacades.

Aquest atac s'emmarca en el que es podria definir com una guerra intermitent a la regió, amb períodes d'atacs més cruents amb la intenció d'ocupar parts del territori com va succeir l'any 2018, en què Turquia, amb la col·laboració de bandes islamistes de Síria, es va annexionar la regió kurda d'Afrin, i l'octubre de 2019 on una operació de bombardejos de l'exèrcit turc junt amb una ofensiva terrestre de les bandes gihadistes sirianes va acabar amb l'ocupació dels territoris kurds de Serekaniye i Gire Spi, i milers de refugiades que s'afegien a les que un any abans havien fugit de l'Afrin també ocupat per Turquia.

L'any 2019 la resistència de les forces democràtiques sirianes (FDS) va aconseguir aturar l'ofensiva, però des d'aleshores els bombardejos turcs sobre el territori de l'Administració Autònoma del Nord i l'Est de Síria (hereva de la "revolució de Rojava" i la seva extensió als territoris alliberats de l'Estat Islàmic del nord de Síria), han estat constants. Molts dels atacs es produeixen mitjançant drons que s'adrecen a persones amb responsabilitat en el marc de l'Administració Autònoma o activistes del moviment d'alliberament kurd i del moviment autònom de dones, i també a infraestructures energètiques o per a la producció d'aliments de la regió. A més, cal sumar-hi les restriccions d'aigua per part de Turquia mitjançant el control de preses que regulen els fluxos del Tigris i l'Èufrates i l'embargament al qual està sotmesa la regió.

Els bombardejos recents que pateix la població civil des del 5 d'octubre són la resposta declarada per part del govern turc a l'atac de l'1 d'octubre de les Forces de Defensa del Poble (HPG – Hezen Parastina Gel), vinculades al Partit dels Treballadors del Kurdistan (PKK), al Ministeri d'Interior a Ankara. Així, doncs, la destrucció de Rojava es presenta com el "càstig col·lectiu" que solen aplicar les potències imperialistes per justificar els seus interessos. De fet, el primer ministre turc Recep Tayyip Erdogan ha declarat en diverses ocasions que vol crear un "cinturó de seguretat" de 30 quilòmetres al llarg de la frontera amb el nord i l'est de Síria —aquest constituiria un dels punts centrals del seu mandat, tal com va manifestar en el discurs que va pronunciar després de sortir vencedor de la segona volta electoral el maig passat—, cosa que significaria l'expulsió de la població de la zona, especialment kurda i minories ètniques i religioses. A més de forçar un canvi demogràfic, pretén acabar amb una administració autònoma que s'ha forjat arran d'un procés revolucionari iniciat l'any 2012 a Kobane basat en els principis del Confederalisme Democràtic (democràcia directa, feminisme i ecologisme) desenvolupats per Abdullah Öcalan. Alhora, la crisi econòmica turca i l'acusació per part de l'oposició de "manipulació" de les passades eleccions presidencials, situen Erdogan en una fragilitat política que la guerra pot revertir.

Els bombardejos a Rojava i a la resta del nord i l'est de Síria suposen, doncs, una amenaça per la supervivència d'un sistema polític, social i econòmic que ha permès una economia comunal i una convivència pluriètnica única a la regió, i suposen un risc també per al ressorgiment de l'Estat Islàmic (EI) en una zona on encara hi ha cèl·lules dorments i milers de presoners de l'EI (més de 50.000 només al camp de Al Hol). El copresident de l'Oficina de Defensa de l'Administració Autònoma, Zidane al-Asi, ha alertat que davant una invasió de Turquia "les nostres forces aniran a lluitar contra els mercenaris que venen del costat turc, i així s'aplanarà el camí per al retorn d'ISIS, i el món serà el perdedor". Així mateix ho va manifestar Mazloum Abdi, representant de les Forces Democràtiques Sirianes, en una compareixença al Parlament de Catalunya el passat 19 d'octubre, on també va afirmar que "l'Administració Autònoma del Nord i l'Est de Síria és un projecte acceptat entre la població kurda i àrab i per això el volen atacar, tant per part del règim sirià com del turc". D'aquesta manera, el silenci internacional ha esdevingut còmplice dels atacs indiscriminats del segon exèrcit més important de l'OTAN i d'un país que representa un aliat estratègic al Pròxim Orient i en el control, mitjançant l'ús de la violència policial i les deportacions, de les fronteres.

Lluitadores kurdes de les YPG

KURDISHSTRUGGLE

L'expulsió de la població armènia del Nagorno-Karabaj o la fi de la República d'Artsaj

El 19 de setembre l'Azerbaidjan va llançar una nova ofensiva sobre el Nagorno Karabakh (un enclavament armeni disputat amb l'Azerbaidjan), i després de 24 hores de bombardejos, les forces armènies van rendir-se, ja que es van quedar sense cap suport internacional. Ni Rússia, amb presència a la regió —teòricament per defensar els armenis—, ni els Estats Units i la Unió Europea no van actuar més enllà de demanar que cessessin les hostilitats.

Cal recordar que l'any 1991, en un referèndum boicotejat per la població àzeri, la població armènia, majoritària a l'Alt Karabaj, va aprovar la creació d'un Estat independent. El setembre de 2020, l'Azerbaidjan, amb el suport armamentístic de Turquia i Israel, i amb la participació de milícies sirianes, va iniciar una ofensiva a gran escala en què va recuperar bona part dels territoris controlats pels armenis des de la dècada de 1990, de manera que la República d'Artsaj (com anomenen els armenis al Nagorno-Karabaj) va quedar molt reduïda territorialment i se'n va expulsar les forces militars de la República d'Armènia. Van morir unes 7.000 persones i més de 20.000 van quedar ferides.

La darrera ofensiva va arribar després de nou mesos de setge al voltant del corredor de Lachin, l'única via de comunicació del Nagorno Karabaj amb l'exterior, tan per l'entrada d'aliments com per la sortida de població que havia de ser atesa als hospitals d'Armènia. També es va dificultar l'accés d'ajuda humanitària. La falta de combustible, d'electricitat (es va tallar la connexió) i d'aliments es va convertir en un genocidi invisible, el primer d'una tardor que en depararia d'altres a la regió. Ara aquest enclavament forma part de l'estructura administrativa de l'Azerbaidjan i darrera queden centenars de morts (no se'n sap la xifra exacta), milers de desplaçades i refugiades (moltes d'elles cap a Armènia) d'unes 120.000 armènies que quedaven al territori, i molta por, incertesa i incomunicació amb l'accés a l'internet capat. A l'Azerbaidjan, els pocs activistes que s'han oposat a la guerra han estat detinguts; no hi ha lloc per a la dissidència, per al diàleg i la pau. I la història ens mostra que així un conflicte no s'acaba, només es silencia.

CAPITALISME I MIGRACIONS

Pilar Sánchez
Secretària d'Acció Social CGT Maresme

Un article d'aquesta mateixa casa assenyalava al passat número les dificultats del sindicalisme laboral per incorporar els treballadors migrats a les lluites sindicals. També assenyalava, encertadament, que cal saber-ho fer. Això passa per no llençar consignes buides d'unitat de classe sinó per una bona anàlisi de quina funció fa la immigració en l'engranatge capitalista i de quina manera la nostra lluita s'hi vincula, sense oblidar que el nostre objectiu final no és altre que fer saltar pels aires l'engranatge en la seva totalitat. Una de les principals tasques dels revolucionaris és entendre el sistema per poder-lo transformar.

El "fenomen de la immigració" és constantment en el focus mediàtic i tant *fatxes* com *progres* no perden l'oportunitat d'enarborar consignes i fer campanya electoral entorn de la reducció o ampliació dels drets i llibertats de les persones migrades. El marc discursiu imposat per la política burgesa i els mitjans de comunicació de masses es mou entre l'expulsió o la integració. Per no caure en el xantatge mediàtic i cultural hegemònic, que ens presenta aquestes opcions com les úniques possibles, cal pensar en els nostres propis termes i utilitzar els nostres mètodes d'anàlisi, els propis de la classe treballadora.

Podem començar abordant les següents preguntes: Quina funció té la migració dins del capitalisme? Quina funció fa per reproduir el poder de la classe dominant, l'acumulació de capital i les divisions que dificulten l'associació unitària de la classe treballadora?

N'esbossarem aquí algunes aproximacions.

Obviant l'anàlisi històrica de com hem arribat fins aquí, en l'actual capitalisme globalitzat a escala mundial hi ha dos factors principals que expliquen la migració econòmica com a fenomen de masses:

- En primer lloc, un mercat totalment internacionalitzat que porta de la mà la conseqüent internacionalització de la força de treball;
- En segon lloc, la competència internacional entre capitals que genera diferències entre els nivells de vida dels diferents països.

Les migracions no són més que la recerca de subsistència en un món desigual, on la classe treballadora migrant o bé ha estat mà d'obra barata exportable al servei de les necessitats dels països dels centres imperialistes, o bé han patit i fugit de la superexplotació i el saqueig colonial i neocolonial als seus països d'origen**. Per tant, lluny de ser un fenomen prescindible, la migració de la força de treball és a la vegada necessitat i conseqüència del desenvolupament fins a l'actualitat del mode de producció capitalista**.

Mentre la força de treball sigui mercaderia útil per al capital, la migració no és un problema sinó una solució. En èpoques de bonança econòmica, quan la socialdemocràcia té marge per a un cert grau de redistribució, pot mostrar la seva cara amable i rep els immigrants amb els braços oberts, oferint-los aquelles feines que les "classes mitjanes" qualificades i els treballadors de coll blanc han deixat d'exercir però segueixen sent necessàries: de la construcció al sector agrari, passant per les cures de la tercera edat i la neteja.

> **La migració de la força de treball és necessitat i conseqüència del desenvolupament del mode de producció**

Us sona? És la història recent de l'estat espanyol i el paper donat a les onades migratòries després de la Transició. A més valor, més riquesa, i un sentit comú que veu com una cosa dolenta la pèrdua de mà d'obra i la "fuga de cervells" mentre tendeix a reivindicar els beneficis de la integració dels immigrants. **Sense obviar que més drets laborals i socials per als treballadors migrats no vol dir altra cosa que poder ser explotats en les mateixes condicions que els treballadors nacionals, i que amaga una trampa clara: això només és viable en unes condicions econòmiques que han estat una breu excepció en la història del capitalisme i que ja s'estan esgotant.**

A més, quan les condicions d'integració són viables ho són només per fraccions concretes i localitzades de la classe treballadora migrant, mai per la seva totalitat. Perquè hi ha una part d'aquesta mà d'obra que és sempre "excedent", classe treballadora principalment migrada que no és directament útil per al capital. Aquesta part de la població —un "exèrcit laboral de reserva"— són tots aquells treballadors que no treballen però estan disponibles per fer-ho i que, per tant, són més proclius a assumir treballs més durs i precaris, a vegades fora llei, i amb major grau de disciplinament. Són útils al capitalista no només com mà d'obra barata sinó com una força de pressió cap a la classe treballadora activa i "nacional", a qui la possibilitat d'una força de treball més barata i disposada a assumir pitjors condicions posa en posició d'acceptar rebaixes.

La immigració comença a ser un problema per a l'opinió pública i hi ha un auge dels discursos racistes quan arriba la

Volem abolir l'explotació i les divisions entre la classe treballadora

crisi i la socialdemocràcia veu minvada la seva capacitat d'oferir reformes econòmiques, ja que els esforços per mantenir els beneficis dels capitalistes forcen a reduir l'anterior parcial distribució de la riquesa que permetia una certa integració de la immigració a la dinàmica de les "classes mitjanes". De fet, la mateixa "classe mitjana" autòctona comença a patir una precarització en les condicions de vida i treball, i a *competir* amb els immigrants per les feines més precaritzades, generant-se així el terreny fèrtil per a l'alçament de discursos racistes que aguditzen les divisions dins de la classe treballadora.

En aquest marge es mouen els debats actuals entorn dels drets laborals dels treballadors migrats: ser explotats en les mateixes condicions que els treballadors autòctons o en condicions pitjors? Gaudir d'una part major del guany capitalista com a treballadors autòctons a costa dels treballadors migrats o rebre la pressió sobre les pròpies condicions i reproduir el «venen a treure'ns la feina»? **La nostra proposta no hauria de caure en aquest dilema: nosaltres el que volem és abolir l'explotació i per fer-ho hem d'abolir també les divisions entre la classe treballadora.**

El capitalisme i tots els seus aparells, inclosos els sindicats de concertació, treballaran per reproduir les divisions dins la classe treballadora. La nostra tasca ha de ser treballar en direcció oposada i el nostre sindicat és un bon lloc per on començar. Quin millor lloc per començar a construir unitat de classe que el lloc on treballem? No hi ha millor oportunitat que els conflictes laborals per lligar lluites del dia a dia amb l'estratègia revolucionària i no hi ha millor espai per trencar amb els discursos racistes que un sindicalisme combatiu i de classe.

MAL D'ESCOLA

AIXÒ DE LA INCLUSIÓ

Toni Àlvarez

S'ha generat un fals debat al món de l'educació al voltant d'un dret inalienable i recollit a tot document oficial que parli de Drets Humans. Sense anar més lluny el Comité de la convenció sobre els drets de les persones amb discapacitat de les Nacions Unides deia l'any 2016 que *«L' educació inclusiva és capital per aconseguir una educació d'alta qualitat per a tots els estudiants, inclosos aquells amb discapacitat, així com per al desenvolupament de societats inclusives, pacífiques i justes".*

A poques persones els passa pel cap dir en veu alta que una persona cega, amb una cama o amb algun cromosoma alterat o de més, no té els mateixos drets que qualsevol altra persona.

Ben al contrari, des de fa un temps governs, institucions i les seves normatives i declaracions fan servir i expressen en veu alta el dret de viure en societat, siguis com siguis. Ja sabem com van i venen els drets bàsics en el capitalisme. Tot pot anar bé si no ets pobre; tens dret a l'habitatge si tens diners per pagar-te'l, vaja.

El concepte inclusió ha començat a agafar força en l'àmbit educatiu, tot i que a l'estat espanyol les primeres lleis amb certa voluntat inclusiva són de l'any 82, quan es va promulgar la LISMI (reactualitzada el 2013) que, entre molts aspectes, obliga les empreses de més de 50 empleats a contractar un 2% de persones amb certificat de discapacitat. Una llei que de ben segur no està al *top ten* de les que més es compleixen; venim de lluny en el reconeixement dels drets de totes les persones.

Dins del món educatiu formal també són poques les persones que discuteixen públicament els drets dels alumnes a rebre una educació inclusiva. Però sí que podríem dir que hi ha polèmica en com ho fem i amb què. Canviar una cultura educativa que beu profundament de l'educació restrictiva que el feixisme va imposar a l'estat espanyol no és cosa de dues dècades. Tot i els passos donats en reconeixement i pràctiques inclusives, resta encara un llarg camí a recòrrer.

Hi ha dues visions que xoquen frontalment en com continuem fent que tots els centres educatius siguin inclusius, aspirant a treure l'adjectiu inclusiu en un futur no molt llunyà. Una d'aquestes visions diu que sense recursos òptims no pot haver-hi una bona política i una escola inclusiva real. L'altra diu que és més important un canvi de mirada en la pràctica educativa per fer una escola inclusiva, i que els recursos no són tan importants.

La primera surt des de dins dels centres i de bona part de les famílies amb infants amb necessitats educatives que manifesten desatenció i abandonament institucional per no poder atendre amb qualitat a tots els infants. La segona, que posa l'accent en el canvi de mirada més que no pas els recursos, ve abanderada per un sector gran d'investigadors, sovint de la universitat, amb l'Administració aferrada fortament a aquesta visió.

Sovint salten espurnes en aquest debat entre ens i persones que volem el mateix: que l'educació sigui inclusiva, per a tothom, en equitat, oferint un ensenyament de qualitat a tots els alumnes, siguin com siguin.

Moltes són les derivades d'aquest procés de canvi educatiu: la desconfiança vers l'administració que demana i no facilita, sovint apel·lant a la bona voluntat i desesperació de la comunitat educativa que es troba una quotidianeitat complexa; no cuidar el temps de maduració que comporten canvis tan profunds i importants en el model educatiu. Petites resistències al canvi per part de qualsevol membre de l'àmplia comunitat educativa en qualsevol moment, que poden frenar i generar dubtes que no sempre sumen.

Però, per sobre de tot, sobrevola el fet de fer una escola inclusiva en una societat excloent. És tan certa la falta de recursos com la dificultat dels centres educatius per anar possibilitant i pensant com incloem tothom al centre. Tan cert com que hi ha accions inclusives que no costen cap euro: silenciar totes les sirenes estridents de canvi d'hora de classe n'és una. Tan dolorós com estar més temps vetllant per la seguretat d'un infant (que es pugui desregular, que marxi de l'aula, infants que necessiten un suport intensiu i no el tenen…) que desenvolupant una proposta didàctica inclusiva.

No és el peix que es mossega la cua, és dotar de recursos amb pressupostos que no petin, acompanyar tots els professionals en les pràctiques inclusives, donar veu a alumnes i famílies. Lluitar cada dia perquè l'escola estigui pensada per a tots els seus alumnes, amb qualitat. És un mandat de justícia social, igual que no deixem entrar a les escoles públiques la discriminació racial, ni sexual, ni econòmica. Perquè tampoc no ho permetem, oi?

CULTURA

L'anarquisme contra la dictadura franquista

L'anarquisme contra la dictadura franquista (1939-1975)
Ferran Aisa
Lo Diable Gros Edicions
Tarragona – Priorat, 2023
443 pàgines

Josep Pimentel

Ferran Aisa, historiador especialitat en l'estudi de moviment llibertari, acaba de publicar el seu darrer llibre L'anarquisme contra la dictadura franquista (1939-1975) editat per l'editorial Lo Diable Gros.

Aquest llibre aporta una visió amplia i treballada de la història de l'anarquisme durant el període de la dictadura franquista.

La seva estructura està definida per set capítols i arrenca dedicant el primer a l'èxode dels espanyols el 1939.

Els dos capítols següents estan dedicats al Moviment Llibertari Espanyol (MLE) a l'exili i les escissions i posterior reunificació de la Confederació Nacional del Treball (CNT).

De vegades és complicat explicar la història tan convulsa del MLE durant aquest període, però Aisa ho aconsegueix des del seu coneixement i des de la seva habilitat comunicativa. Per tant, per mi, aquesta és una de les virtuts d'aquest llibre: explicar la història del MLE a l'exili des d'un punt de vista històric, fet que fins ara no s'havia aconseguit del tot.

El quart i cinquè capítols es centren en la clandestinitat, l'actuació dels guerrillers i la lluita antifranquista. És un bon resum, ben estructurat, de la resistència del moviment llibertari contra la dictadura franquista. Segons Aisa, la lluita clandestina cenetista, com la d'altres organitzacions que lluitaven contra la dictadura, estava marcada per dos aspectes determinants: la repressió i la divisió.

El dos darrers capítols del llibre parlen sobre la resistència del moviment llibertari a la darrera dècada de la dictadura. Tal i com apunta Aisa, s'haurà d'esperar a la mort del dictador per poder reconstituir la CNT i el moviment llibertari a l'estat espanyol: «Les detencions, els escorcolls de pisos o la tortura formaven part de la normalitat repressiva del franquisme».

Per finalitzar, aquest és un llibre necessari, ben documentat, precís i ben explicat sobre la història convulsa del moviment llibertari durant el període de la dictadura franquista.

Un llibre que ens dona pistes de la situació actual del moviment llibertari: per saber on estem, hem d'entendre d'on venim.

Gatzara

Batoi
Autoeditat
2023

Jordi Arques

La faena, la confiança, la mentida, el capital són alguns dels temes al voltant dels quals podem reflexionar animats per les cançons de l'últim EP de Batoi.

Batoi són un grup d'Alcoi al País Valencià format per tres amics que havien estat o estan en altres formacions com Arthur Caravan, Sensa Yuma, Las Víctimas Civiles i We Are Not Brothers.

El punk és indubtablement el riu del que beuen, però deixen nàixer afluents que compliquen l'encapsulament en el gènere i mostren múltiples influències. Amb Gatzara pareix que el grup ha trobat un so més homogeni, madur i compacte que en la referència anterior, però no per això deixa de ser una proposta eclèctica.

A les lletres podem trobar que aborden temes com els muntatges policials, judicials i mediàtics que segueixen afectant el conjunt de la població combativa i/o organitzada. També el pes del treball en el nostre dia a dia, o el pou al que se'ns aboca per poder mantindre la productivitat econòmica que exigeix el capitalisme. Intenten fer-ho, això sí, amb certa profunditat i fugint dels tòpics habituals en els que sovint cauen les cançons amb intenció reivindicativa.

L'EP el tanca una versió del grup alcoià "Los indios del parque" que mai van arribar a publicar res i del qual Juanig, el baixista de Batoi, en va formar part.

Com ha dit estos dies Antonio Arias de Lagartija Nick els nous talents estan molt bé, però els que porten temps en l'escena també son sovint talents encara per descobrir.

Una república com si...

Alaa Al Aswani
Trad. Jaume Ferrer Carmona
Edicions de 1984

Redacció

Publicada el 2018 (i en català el 2020), aquesta novel·la coral ens porta als carrers polsegosos d'El Caire, a l'Egipte revolucionari de 2011. Quan *Tahrir* va ser més que el nom d'una plaça a vessar de manifestants: nomenava una esperança, per als egipcis (i gent de mar enllà).

Com un trencaclosques, l'obra va desgranant i entrecreuant històries personals enmig de la voràgine del conflicte, una experiència històrica que podem conèixer i sentir a flor de pell. En sentim el batec, les mirades, les esperances, les pors, l'odi, el desencís... Moltes sensacions, moltes maneres d'afrontar la revolució des de diferents punts de vista: des del general Alwani, al cor de la repressió, als joves revolucionaris, els estudiants de medicina que atenen els ferits, i aquells que acaben abraçant la revolució enduts per l'agitació que els fa recobrar el pols i el goig de viure.

Una història que ens sedueix narrativament i al mateix temps ens dona a conèixer la revolució egípcia, amb les seves grandeses i les seves febleses; i, de retruc, allò més humà de la nostra pròpia societat i de les nostres pròpies lluites.

HUMOR

Roger Peláez

Perra Laika

Pau Badia

EN LES MEVES SABATES

Redacció

Parlem amb la Neus Montserrat Tarín, artterapeuta i educadora social.

Fa molts anys que treballes en l'àmbit social. Ens pots fer cinc cèntims de la teva experiència?

Soc bastant moguda, m'agrada provar coses noves. Al acabar la carrera vaig estar nou anys d'educadora social en un Centre Obert del Maresme, després m'he enfocat més en adults i diversos col·lectius. En part també ha sigut culpa de la precarietat laboral, que m'ha obligat a treballar molt i compaginar fins a 3 o 4 feines a la vegada per arribar a final de mes, treballant caps de setmana, nits o festius. Quan treballava d'educadora de carrer a la Mina, «recollint xeringues» com dèieu, també treballava dos matins al taller i els caps de setmana al CMAU i al CAS. Aprens i rius molt però el nivell d'estrès i les males condicions laborals passen factura a nivell emocional i de salut. El nostre sector és molt dur, sostenim i acompanyem a persones de col·lectius vulnerabilitzats i vivim molt de prop la misèria. Tota aquesta tasca no està reconeguda, els sous, les ràtios, l'externalització de serveis i el gran volum de feina, combinat amb l'impacte emocional que comporta el treball en sí, provoca inestabilitat i malestar, que pateixen els i les usuàries que atenem, i fa que treballadors i treballadores del món social es queixin per aplicar i actualitzar el conveni d'acció social, que és una vergonya. Però no hi ha voluntat política per millorar les nostres condicions, s'aprofiten de la vocació que tenim moltes; per això s'ha de seguir lluitant.

A més ets artterapeuta

A mi m'agrada utilitzar l'Art com a a eina de transformació social; el seu potencial i els seus beneficis estan sobradament demostrats. Vaig estudiar Artteràpia per aprendre com aplicar l'Art en la meva tasca d'acompanyar a les persones, com a psicoteràpia en uns inicis, i cada cop més enfocada a l'Art Social. Art Social és aquell Art que té com a objectiu transformar la vida de les persones i la seva comunitat, ja sigui a través de la pintura, el teatre o el hip-hop. Sovint anomeno als meus tallers «Paspertu», l'Art dels marges, fent referència a aquell Art que queda tapat pel cartró, que és menys important. Aquell Art que no s'exposa als museus, que està fet per persones que no han pogut gaudir-lo, ni com a espectadores ni com a creadores. I també és vàlid, també expressa, encara que no es vengui, perquè qui decideix què és Art i què no? El fet de crear i canviar la realitat és una eina molt potent d'empoderament personal i comunitari. D'això en parlo en el llibre que estic a punt de publicar amb Neret Edicions. Com diu l'artista iraniana Shirin Neshat: «L'Art és la nostra arma. La cultura és una forma de resistència».

El 25N és una data desgraciadament assenyalada. Ens pots explicar la teva experiència laboral en relació a les violències contra les dones?

Sí, el 25N és una data concreta que pretén visibilitzar un problema que passa cada dia, a tot el món. Com sempre remarquem, els assassinats són només la punta més alta de l'iceberg, però la violència masclista és molt més que això i la trobem en l'àmbit de la parella, familiar, laboral, institucional, social i comunitari, etc. El sistema patriarcal i la masculinitat tòxica ens afecten a tots i totes, però les dones són les que s'enduen la pitjor part, òbviament. Els últims sis anys he treballat amb dones supervivents de violència masclista en diferents serveis, pisos i cases d'acollida. Ara sóc tècnica d'un SIAD del Maresme, treballo a l'ajuntament i les meves condicions laborals han millorat notablement. Tot i així, la feina continua sent dura, fem el possible per escoltar els relats de les dones i intentar ajudar-les, i entremig cada dia t'obre una ferida interna, et reflexa violències que tu també has viscut, en menor o major mesura. Totes les que treballem amb dones coincidim en què és dur, però també molt gratificant. Durant anys he treballat amb homes agressors o que han exercit violència en algun moment, al Taller amb homes drogodependents o com a Tècnica d'un Punt de Trobada. També he fet algun taller a la presó de Lledoners amb homes condemnats per agressions sexuals i pederàstia. És una tasca necessària però vaig decidir no fer-la més, per principis, i perquè crec que qui ha de treballar amb ells i encaminar el tema són els propis homes. Crec que la mateixa feina si la fa un professional home, educador o psicòleg, té més sentit i és més efectiu.

A més de terapeuta has estat jugadora del FC Barcelona

Sí. El cas Rubiales s'ha fet molt mediàtic perquè es va veure televisat per tot el món, no perquè sigui el més greu que passa sinó perquè ensenya la normalització de la violència i les conductes masclistes que hem d'aguantar a diari, a tot arreu, pel fet de ser dones. L'esport no és una excepció, no només en els jugadors: està en tots els estrats i a tots el Clubs. En el cas concret de les jugadores, les 15 van sortir a queixar-se però és una reivindicació històrica, ja que no han fet mai cas de les necessitats de les jugadores i de la igualtat que proposen: millor atenció mèdica, transport adequat, intimitat a les habitacions, millorar les condicions laborals, no infantilització, etc. Quan jo jugava al Barça sempre teníem els pitjors camps, a les pitjors hores, no existia la roba de dona, ens anava tota enorme! Se'ns menyspreava, als camps sentíem insults, no teníem visibilitat ni referents. Ma germana bessona, Alba Montserrat, va ser la primera generació que cobraven un sou, petit, per ser professionals. Ara a poc a poc està canviant; espero que tot el que ha passat serveixi per dignificar l'esport femení i donar un bon exemple a totes les nenes que venen darrere. ■

CMAU-VM: Centre Municipal d'Acolliment d'Urgència per Violència Masclista de Barcelona
CAS: Centres d'Atenció i Seguiment a les drogodependències
SIAD: Servei d'informació i atenció a les dones